

Ára 16 fillér

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 205 (3069) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 12

Négy repülőgépet lőttek le vadászaink a Magyarországot támadó szovjet bombázók közül

Ujabb támadást kezdtek a németek a kaukázusi arcvonal minden szakaszán. A Vo ga partját 15 kilométeres szakaszon birtokukban tartják

Az egész világ közvéleménye feszült érdeklődéssel figyeli azt a gí-gászi küzdelmet, amely Sztalingrád térségében és most már a külvárosok utcáin, 14 napja tombol. Sztalingrád körül és a városban a világtörténelem egyik legnagyobb döntéséért folyik a harc. Ha a szovjet ellenállásnak ez a bástyája elesik, akkor a német hadvezetőség eléri azt a célt amelyet a Kurszk és Charkov között megindult offenzíva kezdetekor maga elé tűzött: a szovjetfront kettészakítását, a közép- és kelet-európai térség és a Kaukázus végleges szétválasztását. A németek egyébként már elvárták Sztalingrád védőinek visszavonulási útját. A Volgáig előretolt német ütegek tüzelése ugyan már lehetetlenné teszi a visszavonulást.

A Stefani Iroda keleti hadszíntérről küldött tudósításának jelentése szerint a német csapatok Sztalingrádtól 15 kilométerre délre érték el a Volga folyását. Sztalingrádtól északra a német csapatok 15 kilométeres szakaszon birtokukban tartják a Volga partját és ezzel a Volga megszünt a szovjet számára az a hatalmas üttörő lenni, amelyen át ellátták a kaukázusi csapatokat hadianyaggal és a kaukázusi olajat az ország belseje felé szállították. A Kaukázus elszigetelésének a jelentősége annál nagyobb, mert a németek az egész szakaszon újabb támadást kezdtek.

A londoni Daily Herald szerint Sztalingrád veszélyben van és csak csoda mentheti meg. Ha Sztalingrád elesik, az igen nagy veszélyt jelent a szovjet és a szövetségesekre egyaránt. Sztalingrád elesésével a helyzet annál inkább súlyosbodik, hogy a szovjet rendelkezésére álló emberanyagotartalék kimerüléskor van.

Fontos terepszakaszt foglaltak el a magyar és német csapatok

A Magyar Távirati Iroda jelenti: 20-ik számú hadijelentés. A honvédelmi vezérkar főnöke közli: A honvédelmi vezérkar arcvonalán az ellenség számos támadó vállalkozását sikerrel visszautasítottuk. Az arcvonal egyik szakaszán magyar és német egységek együttes támadásával egy fontos terepszakaszt foglaltunk el. Az ellenség páncélos erővel támogatott ellentáma-

dását visszavertük. Több száz foglyot ejtettünk és 9 harckocsit megsemmisítettünk. Légvédelmi tüzérségünk 22 ellenséges repülőgépet lőtt le. Az elhárító harcok során különösen vitózúl verekedett a rozsnyói gyalogszászlóalj vezér Gall Sándor őrnagy parancsnoksága alatt. Megszálló csapatainknak az arcvonal mögötti területek orrlövészekről való megtisztítása során július 1-től szeptember 1-ig a következő veszteségeik voltak: Hósi halott 11 tiszt, 245 fő legénység, elűnt 102 főnyi legénység, sebesült

19 tiszt, 416 főnyi legénység.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A folyó évi szeptember 9-ről 10-re virradó éjszaka Magyarország különböző pontjai ellen végrehajtott szovjet légitámadással kapcsolatban illetékes helyről a következőket közölték a Magyar Távirati Irodával:

A csütörtökre virradó éjszaka Magyarország számos vidéké ellen végrehajtott szovjet támadás során a határt visszafelé átlépett szovjet repülőgépek közül a keleti arcvonal mentén 4 gépet a vadászpilóták lelőttek.

Nagymágócsra szállítják gróf Károlyi Gyula holttestét

Hétfőn temetik el a családi sírboltba

Pénteken késő este érkezett meg Ráckevére a belügyminisztérium kiküldött bizottsága és azonnal arra a helyre sietett, ahol megtalálták gróf Károlyi Gyula holttestét. Miután a repülőalkatrész, melynek ülésén a holttest volt, olyan súlyos volt, hogy kiemelni nem lehetett, az ülést a holttesttel együtt leszerelték a repülőgép részről és úgy hozták felszínre. A partraemelt holttestről kétségtelenül megállapították a személyazonosságát, miután a ruhájában megtalálták gróf Károlyi Gyula aranyláncát. Ezenkívül a ruha monogramjából is feltétlenül meg lehetett állapítani az azonosságát.

Ifj. Károlyi Gyula gróf holttestét egy dunai halász pillantotta meg először. Halászás közben látta meg a lassan úszó holttestet. Odavezett, lehorgonyozta csónakját, hogy megakadályozza az úszó holttest elsodródását, majd azonnal jelentést tett a ráckevéi főszolgabírói hivatalban.

A budapesti főkapitányságról a helyszíni kitérti vegyesbizottság megállapította, hogy Károlyi Gyula gróf teste nem sérült meg az öt atólelő

szaktól, és kötélkektől. A fej, a nyak és a váll kiemelkedett a vízből és ezen a testrészekben tapasztalták a súlyos sérülések nyomait. A test többi részét a rátapadó terhek az aránylag könnyű pilótaülés, a kötelek és szijak a víz mélye felé húzták.

A tragikus szerencsétlenség színlelyétől 12 kilométernyire került elő a holttest. Valószínűnek látszik, hogy a sziklás talaj valamelyik kiálló orma gátolta meg, hogy a holttest tovább sodródjék. Ugy látszik, később az elemek ereje diadalmaskodott, eltérte a holttestet körülvévő köteleket a sziklás talajtól és akkor sodorta tovább a víz a holttestet. A fiatal gróf holttestét a ráckevéi plébános szombatn délelőtt 11 órakor szentelte be a község római katolikus templomában, ahol felravalózták.

A MTI jelenti: Károlyi Gyula gróf földi maradványait a ráckevéi beszentelés után Nagymágócsra szállítják és a gróf Károlyi család kegyurj templomában ravatalozzák fel, majd a családi sírboltban helyezik végső nyugalomra szeptember 14-én délután 5 órakor.

EUROPA ESZMÉJE

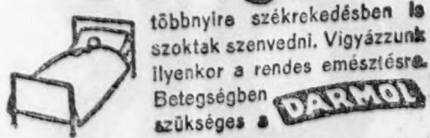
Irta: Dr. Paál Árpád

Funk Walther német birodalmi gazdaságügyi miniszter ezen a héten Magyarországon volt látogatóban. Vele együtt a német birodalom gazdaságpolitikájának több vezetője, egészen vezérkarig, jelent még nálunk, s különösen pénzügyi, iparügyi, kereskedelemügyi kormányzatunk vezetőivel, valamint a Nemzeti Bankkal kerestek érintkezést és folytattak eszmecsereket. Funk miniszter részletesebben nyilatkozott a sajtó előtt és feltűnően kihangsúlyozta, hogy Európa kialakuló gazdasági egységében Magyarországnak különösen nagy szerepe lesz, mert az iparosodást, a gyári termelést Európa eddigi középvidékéről keletrebbre kell előtolni, s ebből a szempontból Magyarország az, melyre leghamarabb át kell terjednie a nagyobb iparosodásnak. Másrészt kelet felé a magyar közgazdasági élet egész a Fekete-tengerig kap szabadabb utat, s így Magyarország a Dunán át utolsó közlekedési lehetőségeken keresztül visszanyeri azt a kisugárzó helyzetét, melylyel középkori nagybatalmi korszakában rendelkezett.

Ugyanez a Funk német birodalmi miniszter mult héten, szeptember 3-ikától kezdve több napig Romániában is időzött, s Bukovinán át utazott a román fővárosba, hová szintén elkísérte sok vezető német gazdasági szakértő. Ott a miniszter nyilatkozata különösen azt hangsúlyozta, hogy más népeknek is van európai szerepük, tehát a más népekkel való gazdasági egyetértés irányában kell hatni, s erre a román közgazdasági életben látja is a hajlandóságokat és lehetőségeket. A harctéri közösségben kialakult már a német-román bajtársiasság, s így a békekorszakban is meg kell találniok az egymásra utalt népeknek a maguk gazdasági munkamegosztását és az ezen alapuló együttműködést. Ezek az előző heti német gazdaságpolitikai megnyilatkozások úgy is tűnhetnek föl, mint előkészítések annak megértésére, amit Funk miniszter ezen a héten nálunk mondott Magyarország jövőendő európai gazdasági hivatásáról.

Mindezekben nemcsak körvonalak mutatkoznak Európa gazdasági egységének tervei és elképzelései tekintetében, hanem ezeknél több is: az előmunkálatok megkezdése a tervek és elképzelések megvalósítására. Ugyanez a Funk miniszter mondotta mult évben, a Délkeleteurópai Társaság prágai ülésén, hogy a mostani háború gazdasági célja: Európa gazdasági egységének megteremtése. Ez az egység megszünteti az egész világ nemzetköziségére kiterjedő, igen el-tulzott munkamegosztást, s Európát megszabadítja attól a veszélyes függőségtől, melyben a maga ellátását tengeren túli területektől kellett vár-

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendszeres emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOI**

nia. Együttal megszűnik — mondotta Funk — az európai gazdasági egységben az is, hogy arra képtelen ki-sebb gazdasági területek költséges és kockázatos kísérleteket folytassanak a maguk önellátása, vagyis a gazdasági elzárkózás irányában. Funknak ezzel a multévi beszédével jelent meg Európa láthatárán az európai nagytér-gazdálkodás eszméje, mely azóta csak nyert a maga meggyőző erejében, hiszen a háboru előhaladása is csak az európai nagytér mind erősebb kiterjedését, kelet és dél felé való mind szilárdabb kiterjedését, s egyúttal a kiterjedő térségben a gazdasági ellátásért való mind behatódó együttműködést jelentette.

Az európai egység gondolatával szemben Európa együttműködő népei között nincs is ellenmondás, de versenyző eszmék vannak. Ellenmondás csak az ellenfelek részéről van kiknek egyik szószólójaként Benes volt csehszlovákiai államfő nyilatkozott a közelmúlt napokban, hogy Európa keurbe osztásának, sőt még részleteit is széttagolódásának a kiváltnálvali alljon elő. Az ő felfogása szerint Európa nyugata angol és amerikai vezetése alatt tartaná a régi gazdasági utalmat, viszont keleten a szovjeturalom biztosítaná az európai nyersanyagot és munkaerőt a nemzetközi nagytértermelés számára. Ebben a keleti protektorátusban is Csehszlovákia és Lengyelország külön államszövetségként hatna, s éppugy a Balkánon is efféle államcsoporthozulés keletkezne. Ezek a Benes elképzelése szerinti közép- és dél-európai, illetve dél-európai alakulatok mintegy közvetítők volnának Európa keleti és a nagy-nyugat között, vagyis a bolsevista államgazdálkodás és a nagytőkés uralom világ-gazdálkodása között.

Hogy ennek az Európa-osztásnak, illetve világgazdasági további egved-uralomnak milyen kilátásai vannak, azt a világ mostani harcterai nem nagyon biztatóan ábrázolják. A távol-keleti Ázsiában is a japán erők új világot keltenek föl, s az ottani népek is megmozdultak, hogy az eddigi világhatalmat magukról lerázzák. Közkelet népeiben, az arabok között is hasonló az indulat. Ezeknek a népiindulatoknak további viharos megerősödése várható, s így az európai egységért küzdők erejét az ázsiai óstalai rökötése is segíti. Az Európa megosztását és a többi világrész kihasználását akaró gazdasági világhatalmat éppen Ázsiában érheti döntő csapás, mert ez a világhatalom ott tartotta kezében a legtöbb emberi erőt és természeti kincsét. A legnagyobb természeti kincsét, Indiai is megmozdult hogy kiküszöbölje magából az angolokat. Ez a megmozdulás több mint ujsághír; ez hozzájárulás a japánok által kezdett ázsiai felszabadításhoz. És Ázsia felszabadulásától függ Európa felszabadulása.

Az európai egységesszme háborus kiküzdése tehát az egész világ minden harcterén folyik. A vele szemben való

Szabó Imre

hatóságilag kijelölt

bőrelosztó

Szent János-utca 6 alatt megnyílt.

ellenmondást ez a küzdelem fogja eldönteni. Azonban magával az egységesszmével párhuzamosan vannak — amit mondottuk — versenyzeszmék is. Különösen élénk ezek feltűnése az olasz közéleti és népjogi irodalom újabb alkotásaiban. Sorozatos tanulmányok jelennek meg az olasz földön, melyek arról szólnak, hogy a gazdasági egység nem elég, az európai munkamegosztás nem elég a nagytér-gazdálkodás, eszméje és az ezért való szervezkedés nem elég. Egyik olasz közíró (Guglielmi Nino) mondja, hogy új közös európai eszmény szükséges, európai univerzalizmus, melyhez minden nép kötelezően hozzájáruljon, mert csak így érhető el, hogy Európa az emberiségi kultúra további alapja maradjon. A „Rivista del Lavoro”-ban az európai egységesszmény megvalósítása érdekében vezető és vezetett népek közötti hierarchiát akarnak. Ugyanerről ír Vado vato florenzi egyetemi tanár a „Rivista di Studi Politici Internazionali” című folyóiratban, s a népek önkéntes alárendeltség-vállalását kívánja, hogy Európa egysége tartós és üdvös békeállapottá váljék. Evégett önmagát rendező hierarchiát, valami új feudalizmust kell maga között kialakítania.

Talán még lesz alkalmunk ezekről az olasz elgondolásokról részletesebben tájékoztatást nyújtani. Most csak annyit jegyzünk meg, hogy ime a Funk miniszter által hirdett és gyakorlati munkába vett európai gazdasági egységesszmével szemben van olyan egységesszme is, mely inkább a

Bonczos Miklós államtitkár Nagyváradra érkezett

a Családvédelmi Alap által épített kislakások
ünnepélyes átadására

Nagyvárad. Saját tud. Ma délelőtt a budapesti gyorsal Nagyváradra érkezett dr. Némethy Ferenc szociális felügyelő és Miklós Albert, a szociális felügyelőség szakelőadója, hogy résztvegyen az Országos Népi és Családvédelmi Alap által épített 16 kislakás ünnepélyes átadásán, ami tudvalevőleg ma, szombaton délután 3 órakor lesz.

Kádár Levente belügyi államtitkár, aki az átadást a kormány nevében vezzi, délután érkezik meg gépkocsival. Dr. vitéz Bonczos Miklós igazságügyi államtitkár külön repülőgépen délután két órakor érkezett meg a nagyváradi repülőtérre, ahol a főispán és a polgármester fogadta.

A polgármester az államtitkár tiszteletére szükkörű díszehetet adott a Kék Macskában, amelyen dr. vitéz Bonczos Miklós államtitkár, dr. Cziffra Kálmán vármegyei, dr. Hlatky Endre városi főispán, dr. Némethy Ferenc

Iskolát és napközi otthont is létesítenek a Püspöki-út mellett most épülő új ONCSA-telepen

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Némethy Ferenc szociális felügyelő Nagyváradra érkezése után beszélgetést folytatott a sajtó képviselőivel. Kijelentette, hogy az átadási ünnepség után tanácskozást folytat a helyi népjóléti szervekkel a jövő évi nép- és családvédelmi költségvetés kialakítása tárgyában. Közölte, hogy a Püspöki-úton most épülő új, 20 ikerházas

Apollo Filmszínházban hétfőn a legújabb nagyszerű magyar film
Bulla Elma, Simor Erzs, Csontos, Lehotay, Hajmássy
Ejféltre kiderül
Vasárnap utoljára: **Virrasztás.**
Legújabb hirdóban: Légitámadás Budapest ellen.

Belvárosi
Kadét szerelem
a legbájosabb magyar katonavigjáték.

A Noszti fiúesete Tóth Marival
Főszereplői: Szörényi, Jávor, Simor, Rajnai, Pethő Attila.
a CASINOBAN

szellemi területet kívánja betölteni. Szellemi egységet kíván, mely gazdasági előnyök helyett inkább közös meggyőződések ápolását, s a nemzeti egyéniségek bizonyos köicsónos függését teszi szükségessé. A 19. század nemzeti eszméje helyett újabb, nagyobb kiterjedésű emberiségi csoportosulás eszméjét állítja oda a népek elé életelvéül. Nekünk, magyaroknak is idejében észre kell vennünk, hogy milyen új fejlődés vajudik az európai szellemben.

50 mázsa margarint osztanak ki szeptember második felében

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi zsirellátás biztosítása céljából a rendelkezésre álló zsirmennyiség kiegészítéséül 50 mázsa margarin érkezik a városba, amit 25 dekás csomagolásban fognak zsirjegyek ellenében kiosztani. A margarin annyira tiszta és finom anyagból készült, hogy a közönségnek semmi oka sem lehet, hogy idegenkedjék tőle. A közellátási hivatal hirdményben fogja közölni, hogy a margarint mikor osztják ki. Erre előreláthatólag szeptember második felében kerül sor.

Általában kifogastalan az idei termésű gabona- neműek minősége

A Budapesti Ertesítő jelenti: A legújabb hivatalos jelentés adatai szerint a gazdasági munkálatok közül a betakarítás és a ceplés a szárazság következtében zavartalanul folyt. A gabonaneműek minősége nagy általánosságban kifogástalan, de általános a panasz, hogy kevés a szalma. A tengeri vetések közül a koraiakra a nagy meleg és szárazság nem volt ártalmas, mert az érést segítette. A késői vetésekben a rendkívüli meleg időjárás kárt okozott. A burgonya kiszedése folyik. Sok helyütt a gumók fonnadtak. A cukor- és takarmányrépa fejlődése a forró és száraz időjárás hatására ugyszolván teljesen megállott. A cukorrépa kieszedését egy-két helyen már megkezdték. Cukorkortalom tekintetében jó termést ígér. A kerti vetemények betakarítása folyamatban van. További fejlődésük a szárazság következtében megállott.

Robbanás egy svéd löszergyárban. Göteborgból jelentik: (MTI) Az OFI jelenté: Pénteken este heves robbanás történt a Hammargreni löszergyárban. A robbanás után új keletkezett, amely nagy károkat okozott a gyárépületekben. Attól tartanak, hogy a tűz áttérjed a közeli erdősegekre is.

NYOMDAI SEGÉDMUNKÁST állandó munkára felvesz a Szent László-nyomda R. T., Szilágyi Dezső-utca 5.

RÁDIÓ-ÚJDONSÁGOK

ORION 311. univerzális törpeszuper, bakelitsek-
rényben, rövid-, középhullám és Bp. II. P 230.—

ORION 333/U. univerzális kisszuper, bakelitsek-
rényben, rövid-, közép- és hosszuhullámra P 290.—

ORION 343. váltóáramú kisszuper, bakelitsek-
rényben, rövid-, közép- és hosszuhullámra P 300.—

ORION 344. váltóáramú kisszuper, faszekrényben,
kitűnő vétel- és hangteljesítménnyel, rövid-, közép-
és hosszuhullámra P 325.—

ORION 355. váltóáramú luxuskivitelű középszuper,
varázsszemmel, műbútor szekrényben. Világvétel, kü-
lönlegesen szép hangvisztaadás P 420.—

ORION 355/U. az előbbivel teljesen azonos, de
egyen- és váltóáramú (univerzális) P 445.—

ORION 366. váltóáramú világvevő luxus közép-
szuper, műbútor szekrényben. Rövidhullám sávnyújtó-
szerkezete a rádiótechnika legelmébbébb újdonsága.
Idei rádiósorozatunk különlegessége .. P 530.—

BŐSÉGES VÁLASZTEKA

ORION 377. váltóáramú csúciszuper világvételre,
a nagygényű rádiók kielégítésére, sávnyújtóval és
minden vételkényelmet szolgáló berendezéssel, külön-
leges hangszóróval P 715.—

ORION 377/U. az előbbivel teljesen azonos, de
egyen- és váltóáramú (univerzális) ... P 775.—

ORION 388. váltóáramú luxus csúciszuper. Külö-
különlegesen szép kivitel, szerkezeti megoldás, hangminőség, vétellehe-
tőség és vételkényelme tekintetében a legigényesebb
rádiót is kielégíti P 790.—

ORION 302/B. kis telepes rádió faszekrényben,
3 hullámsávra, takarékkapcsolással ... P 220.—

ORION 344/B. telepes szuperkészülék, 3 hullám-
sávra, kiváló teljesítménnyel P 370.—

ORION 246. telepes, luxus bőröndszuper, be-
épített keretantennával, 3 hullámsáv, különleges ki-
vittel P 350.—

ORION 355/G. a legideálisabb asztali zenegép,
váltóáramra. Középszuper grammofoonnal P 605.—

ORION 355/U. G. u. ez univerzálisban P 650.—

ORION 377/G. luxus zeneselektrónium ORION 377
csúciszuperrel, villamos grammofoon, lemeztároló-
val, nagy termet is betöltő hangszóróval P 1340.—

Az **ORION 299**-es hangversenyrádió ma is versenytárs nélkül áll az egész európai rádióiparban. Ez a tüneményes konstrukció, akár a többi idej ORION rádióújdonság, bizonyítja annak, hogy a rendkívüli viszonyok ellenére **ma is tovább haladunk!**

MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐ
KÉSZSÉGGEL AD TÁJÉKOZTATÁST

KÉRJEN EGYÜTTAL KÉPES ÁRLAPOT
AZ ORION HÓPALACKOKRÓL IS

Kapható a	„MUSICA“ -ban	Racz Ernő cégnél, Rákóczi-ut 11.
Kapható	VACSI ES DOBRIBÁN	Rádió és villamossági üzlete Kossuth Lajos-utca 5-7. Telefonszám: 27-33.
Kapható	BODOR LÁSZLÓ	Rádió és műszaki nagykereskedő Nagyvárad, Szt. László-tér 1. Telefon: 22-44.
	Mózes István rádió és műszaki üzlet Nagyvárad, Hlatky Endre-u. 15.	Kapható „VOLTA“ MATHE ANDRAS Szt. László-tér 8. Tel. 32-40.
		Kapható Ferenczy Zs. és Emödi J. villamossági, műszaki Nagyvárad, Rákóczi-ut 11. Tel. 19-39. cikkek és rádió szaküzlet
		Kapható Péter István rádió és villamossági Nagy Sándor utca 19. Telefon 30-43. üzletében
Olvassa és terjessze a „Magyar Lapokat“		

Stalingrádtól délre elérték a németek a Volgát

Egyre mélyebben nyomulnak be a német és szövetséges csapatok a város védelmi rendszerébe

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A védőerőparancsnokság közli: Novoroszijzsk és Terek szakaszán német és szövetséges csapatok támadása súlyos harcokban további tért nyert. A stalingrádi erőd harcaterén a csata tovább folyik.

Súlyos harcokban a várostól délre lévő erőműveket áttörtük és most már ott is elértük a Volgát.

Az ellenség tehermentesítő támadásai meghiusultak. Harci gépeink heves támadásokat intéztek az ellenség ellenállási súlypontjai ellen és a szovjet csapatok készenléti állásait támadták. Rzev térségében támadásaink helyi eredménnyel jártak. Az ellenség ellentámadásait véres veszteséggel visszavertük és 22 páncélost kilőttünk. A Ladoga-tótól délre és Leningrád előtt az ellenség támadásai meghiusultak. Ezekben a harcokban a névai átkelési kísérlet során 25 szovjethajót megsemmisítettünk.

Hatástalan és szórványos nappali zavaró repülések után a brit légierő kötelékei a péntekre virradó éjjel Nyugat-Németország több helységét támadták, különösen Düsseldorf lakónegyedét. Sok tűz és kár keletkezett. A polári lakosságnak veszteségei voltak. A légvédelem és az éjjeli vadászok 31 támadó gépet lelőttek. A Csatornában, az Északi-tengeren és a Német-öböl felett három ellenséges gépet lőttek le. Anglia déli partjainál könnyű német harci gépek megtámadták egy brit előőrhajót, amely súlyosan sérült állapotban mozdulatlanul maradt a helyszínen. Angol gyorsnaszádok egy német hajókaraván ellen a csatornában végrehajtott támadása során a német biztosító harcierek az egyik támadó hajón olyan súlyos találatot értek el, hogy a hajó elveszettnek tekinthető. Több hajót megrongáltunk. A német légierő egy éjszakai vadászkothelke a péntekre virradó éjjel aratta ezredik légyigőzelmét.

Nem tanultak a bolsevisták a téli hadjárataiból

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: A stalingrádi és kaukázusi arcvonal harcát a bolsevisták állandó tehermentesítő offenzívája jellemzi. A bolsevisták semmit sem tanultak a téli hadjárataiból. Ha a szovjethadvezetés az elmúlt télen elkövette azt a hibát, hogy tömegesen kísérletezett meg áttörni a német arcvonalat,

úgy most azt a hibát követte el, hogy a télen és tavasszal kiképzett tartalékokat az egész meglévő hadianyaggal együtt a német és szövetséges csapatok karjaiba dobja. Berlinben biztosak abban, hogy nem Stalingrád többé-kevésbé korai eleste a döntő, hanem az, hogy mennyi ellenséges erő sikerül felmorzsolni. Stalingrád helyzetét jellemzi, hogy a német csapatok a várostól délre is elérték a Volgát.

Moszkva is beismeri végre Novoroszijzsk elestét

Vichy. (MTI). Az OFI jelenti: Mint a moszkvai jelentésekből kiderül, most már maga a Szovjet is kénytelen bevallani Novoroszijzsk elestét. A város feladását a szovjet péntek déli hadijelentése is közölte.

Róma. (MTI). A Telegrapho keleti arcvonalra kiküldött különtudósítója beszámol arról, hogy az olasz csapatok által tartott arcvonalszakaszon a

MEGNYITOTTAM!

Nagyvárad legszebb férfi-zövet üzletét, 2500 méter régi gyapjúszövet raktárral! Nézze meg Ön is! Nem fog csalódnia!

Ifj. Iván János
szövet és béléssáru üzlete.

Kossuth Lajos-utca 1 szám. Sas-palota.

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: A védőerő főparancsnokság a pénteki jelentés kiegészítésül közli: Stalingrád övezetében a német és román csapatok egyre mélyebben nyomulnak be a város védelmi rendszerébe. A bolsevisták kiméletlen ellentámadásaikkal megkísérelték elérni a német nyomás enyhülését. Minden kísérletüket, mely arra irányult, hogy arcvonalunkat felgöngyölítsék, az ellenségnek okozott véres veszteségek mellett meghiusítottuk.

erőket vetettek be. A britek szempontjából mindig ugyanaz volt az eredmény: sok foglyot veszítettek, köztük egy dandárparancsnokot. A tengely légiereje újabb sikereket ért el az angol légierővel szemben.

Japán legközelebbi célja: az ötödik világrész bekerítése

Berlin. (NTI). A Német Távirati Iroda heti összefoglalója szerint a kelet-ázsiai háborús események központjában továbbra is a japánok Ausztrália ellen irányuló újra megindított hadművelete áll. A japánok mindenképpen be akarják keríteni az ötödik földrészt. A japán törekvések másrészt oda irányulnak, hogy az északi szigetcsoportokat és szigetek fokozatosan kivágyják a szövetségesek védelmi rendszeréből.

Amszterdam. (MTI). A Német TI jelenti: A kínai haderő londoni tájékoztatója szerint a Japánnal folytatott öt éves háború alatt a kínai hadsereg halottakban és sebesültekben hatmillió embert veszített. A tájékoztató a foglyok számát csekélynek mondotta.

Tokió. (MTI). Az OFI jelenti: A japán minisztertanács pénteken elfogadta az újonnan létesítendő nagykeletázsiai minisztérium tervezetét és a külügyminisztérium hatáskörének új megállapítását. A nagykeletázsiai ügyek minisztériuma különféle politikai kérdéseket tart ellenőrzése alatt, így a nagykeletázsiai övezet diplomáciai ügyeit is. Nagy-Japán, Korea, Formosa és Szahalin nem tartoznak ebben az övezetbe. Az új minisztérium hatáskörébe tartozik a keletázsiai területekre bevonuló japán kereskedelem és japán kulturális intézmények támogatása. Alája tartozik a kvantungi ügyeknek és a dél-csendesóceáni hivatali ügyeknek ellenőrzése is. A minisztérium látja el utasításával a hatáskörébe tartozó területeken működő konzulokat és japán diplomatákat. Együttműködik a hadsereggel és haditengerészettel az elfoglalt területek közigazgatásának irányításában.

Minden igényt kielégítően, fest, tisztít
mérsékelt áron

VARGA

Üzlet: gróf Csáky-utca 16.
Fiók: Mikszáth-utca 42.
Üzem: Magyar-utca 20.
Videkiék be: üldött, vagy behozott
munkákat postán visszaküldöm.

Felderítő tevékenység Egyiptomban

Róma. (MTI). A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 8373. közleménye: Egyiptomban kölcsönös felderítő tevékenység folyt. Repülőink robbanó és gyújtóbombákat dobtak le Micabba repülőterére. Könnyű tengeri egységeink megtámadták és elsüllyesztettek egy ellenséges buvárnaszádot.

Róma. (MTI). A Stefani jelenti: Olasz illetékes katonai körök a szeptember 3. és 10. közti hadműveletekről nyilatkozatot tettek közzé. A nyilatkozat többek között rámutat arra, hogy az angol rádió meg akarja győzni a birodalom népeit arról, hogy Egyiptomban a brit erők nagy sikereket értek el és összevonták a tengelyerőknek állítólagos offenzíváját. Az ellenséges hírverés állítását a tengelycsapatok szeptember 2-i és

3-i vállalkozására alapítják. Ennek a német-olasz kezdeményezésnek az volt a célja, hogy kipróbálják az ellenség védelmi berendezéseit. Az akció során a tengelyerők érezhető veszteséget okoztak a brit páncélosoknak. A közlemény hangsúlyozza, hogy az akció befejeztével az olasz és német páncélosok megtartották vonalaikat. A rákövetkező napokban néhány összecsapásra került sor, amelyekbe időnként elég jelentős

De Gaulle tábornokkal is találkozott Wilkie

Jeruzsálemből jelentik: (OFI.) Wilkie pénteken délelőtt Jeruzsálembé érkezett. A repülőteréről egyenesen a főbiztos székébe sietett. (MTI.)
Beirutból jelentik: (OFI.) Wilkie

Beirutban találkozott De Gaulle tábornokkal. Wilkie szerint Törökország továbbra is megőrzi szigorú semlegességét. (MTI.)

Még csak 2 napig marad a budapesti

CZÁJA CIRKUSZ

a Mussolini téren. Szombaton 2 előadás d. u. 4 órakor teljes esti műsorral, mérsékelt helyárakkal és este fél 8 órakor. Vasárnap utolsó búcsúelőadás, d. u. 4 órakor mérsékelt helyárakkal és este 6 órától folytatódagasan. Jegyelővétel délelőtt 10 órától a cirkusz pénztáranál.

Churchillnek Indiáról szóló nyilatkozata nem elégítette ki a munkáspártot

Amsterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat közlése szerint az Újdelhiben tanácskozó hindu politikai vezetők kérték Churchill miniszterelnöktől, hogy az államhatalmat Indiában nyomban ruházza át a hindukra. Az erről szóló okiratot több hindu vezető-politikus írta alá. (MTI.)

Genf-ből jelentik: (NTI.) Már az első londoni jelentésekből világosan kiderült, hogy a miniszterelnök Indiáról tett elsőházi nyilatkozata a munkáspárti ellenzéknek nem talált visszhangra. Lon-

donból érkezett újabb jelentések most arra engednek következtetni, hogy a konzervatív körökben is aggodalommal kísérik Churchill indiai politikáját és azt kifejezésre is juttatják. A Times így ír:

Ahogy a helyzet ma Indiában mutatkozik, csak veszedelmes zsákutcát találhatunk, amelybe jutottunk.

A lap szerint mindenképp meg kell nyerni a hindukat. Ha nem sikerül India pillanatnyi helyzetén uralkodni, akkor Angliára súlyos felelősség hárul.

1500 francia védő áll szemben 2 hadosztálynyi angol erővel Madagaszkar szigetén

Vichyből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Eltérő közlések születtek arról, hogy Madagaszkar szigetén esett Majunga kikötőváros Madagaszkar főbiztosa felhívással fordult a sziget lakosságához, amelyben a többi közt ezeket mondja:

Madagaszkar szigetén mindenki, külföldiek és franciák egyaránt tudja, hogy a sziget közigazgatására semmiféle idegen hatalom nem fejt ki nyomást. A közigazgatás nem áll semmiféle idegen hatalom ellenőrzése alatt és idegen tengeraltjárók soha nem kértek és kaptak segítséget, vagy menedéket a sziget valamely kikötőjében. Madagaszkar szigetén nem tartózkodik semmiféle idegen fegyverszüneti bizottság. Japán tengeraltjárók eddig semmiféle módon nem kértek segítséget és a

sziget területe felett nem repültek el japán repülőgépek. Bersületszóró kijelentem, hogy a szigeten lakó külföldiek, nevezetesen az amerikai konzul is, meg tudják erősíteni kijelentéseimet.

Vichyből jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: A Madagaszkar szigetén partraszállt angol erők két hadosztályból állnak. Velük szemben a francia védők 1500-an vannak.

Vichyből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Angol csapatok pénteken megszállták Nossibe és Morondava madagaszkar kikötőket.

Vichy. (MTI.) A Német Tí jelenti: Laval pénteken délután fogadta a hazai és külföldi sajtó képviselőit, hogy a Madagaszkar elleni újabb támadással kapcsolatban állást foglaljon. Mindenekelőtt felolvasták az angol

Ha visszatérni kereskedőjéhez, kinek vásárolni szokott!

közleményt a Madagaszkar elleni hadműveletek újrafelvételéről és az Egyesült Államok kormányának hivatalos közlését, amelyben Washington helyesli Anglia eljárását. Végül a francia kormány sajtóképviseelőjével ismertették a madagaszkar-i fő kormányzó egyik táviratát, amelyben a fő kormányzó kijelentette, hogy Anglia eljárását semmi sem igazolja. A fő kormányzó megállapítja, hogy elengedhetetlenül tengeraltjárók soha sem kértek segítséget Madagaszkar kikötőiben. Arra a kérdésre válaszolva, vajon Franciaország szándékozik-e különintézkedéseket tenni, Laval azt felelte, hogy pillanatnyilag nem. Ar-

ra a kérdésre, vajon Franciaország lépéseket szándékozik-e tenni, Laval igennel felelt. Végül kijelentette, hogy az előzőleg felolvasott két közleményben London és Washington ígéretet tett Franciaországnak, hogy később visszakapja Madagaszkart. Sajnos, — mondotta Laval — London és Washington elfelejtette megjelölni a visszaadás időpontját.

Vichyből jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Laval pénteken fogadta Argentína vichy-i nagykövetét, a német főkonzult, a gyarmatiügyi államtitkár, a zsidóügyek főbiztosát, valamint a Németországban dolgozó francia munkások ügyeinek intézőjét.

A "Siemens" név kötelező!

SIEMENS RÁDIÓ

A NAGY GONDDAL KÉSZÜLT 7 ÚJ SIEMENS SZUPERRÁDIÓ ANYAGA MEGBIZHATÓ, HANGJA MINT MINDIG: TÖKÉLETESI

Kapható a	„MUSICA” -ban	RÁCZ ERNŐ cégnél Rákóczi-ut 11. szám
Kapható	VACSI ES DOBRIBAN	Kossuth Lajos-u. 5-7. Telefonszám: 27-33. Rádió és villamossági üzlete
		Mózes István rádió és műszaki üzlet Nagyvárad, Hlatky Endre-u. 15.
Kapható	„VOLTA”	MATHE ANDRAS Szt. László-tér. Tel. 32-40.
Kapható	Péter István	rádió és villamossági üzletében Nagy Sándor utca 19. Telefon 30-43.
Hirdessen a „Magyar Lapok”-ban!		

Egy házparancsnok naplójából

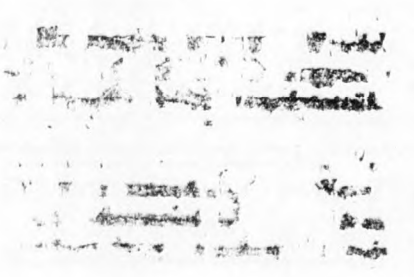
Kökény Pistáné is elhiszi az elsötétítést —

A mostani nagy világmérfőzés új embertípusokat termelt ki. Új veszélyek, új kötelességek, új helyzet-állások teszik próbára a hagyományos magyar életrealitást. Kint a fronton megszületik a páncélos és repülő honvéd legendája, itthon a belső front termi meg a maga hőseit. Nem olyan hősök ezek, mint amilyeneket a festők szoktak vázolni, hanem egyszerű, szürke kis emberek, akik napközben talán görnyedt vállakkal járják a mindennapi kenyér kereset útját, de ha elérkezik a pillanatuk, akkor emberfeletti magasságba nőnek és csodálatos bátorsággal, találatosságával, higgadt józansággal hártják el a veszélyt. Ezek az igaz magyarok, akiknek lehetővé kell tenni, hogy szavuk eljuthasson mindenkihez.

A belső front egyik legjellegzetesebb típusa ma a légvédelmi házparancsnok. Természetesen csak az olyan, aki kezdettől komolyan vette megbízatását és készült rá, most pedig felelőssége és feladata nagyságának tudatában kellő eréllyel, rátermettséggel tudja teljesíteni a rábízott kötelességet.

Egy ilyen légvédelmi házparancsnokot mutatunk be olvasóinknak saját naplójegyzetein keresztül. Ez a derék ember páratlan ösztönöséggel megsejtette megbízatása komolyságát és naplójegyzeteket készített élményeiről, viszontagságairól. Mert bizony akadnak ilyenek is bőven. Olvassuk ezeket a feljegyzéseket. Nagyon tanulságosak mindnyájuk számára. S ha e feljegyzések nyomán egyik-másik figurában — itt élnek ezek ma is közöttünk — magunkra ismerünk, akkor igyekezzünk felemelkedni a mi egyszerű házparancsnokunk — polgári életében cipész — gondolkozásáig. S ha nevetünk egyik-másik szereplő ferde felfogásán, ha megundorodunk a könyörtelen önzéstől, akkor magunkon nevetünk és magunktól undorodunk meg.

A naplójegyzeteket nagyon nehezen tudtuk megszerezni. A mi kedves házparancsnokunk nem a nyilvánosság szánta. Miután azonban érdekesebb részleteit mátol kezve leközzöljük, a valóságos neveket költött nevekké cseréljük ki. Így aztán nem lesz baj senkivel. Viszont mindnyájan tanulhatunk. Ezekkel bocsátjuk útjára — mondjuk — Kis Péter házparancsnok naplóját. (Szerk.)

1942 február...

... Emelety úr most már ritkán jön el. Engem házparancsnoknak jelöltek

ki. Mindenki húzódozott tőle. Én sem magam jelentkeztem. Nem voltam otthon, amikor felírtak, de azt mondta a házfelügyelő, hogy mindig otthon vagyok és katona is voltam a világháboruban, neki is mutogattam a kitüntetéseimet, rokkant sem vagyok.

Igy lettem házparancsnok. Persze ezt megtudták mind a házbeliék. Csak nevettek rajtam.

Farkas úr meg is mondta a házmesternek, hogy nem kell azt komolyan venni. Csak nem fog neki parancsolni egy szuszter? ... De még Kökény Pistáné, az udvar végében lakó mosóré is kinevetett. Hogy én házparancsnok! Fogjanak meg! ... mondogatta még szememben is. Erre forrt fel bennem a pulykaméreg. Megállj Kökény Pistáné, leszek én házparancsnok!

1942 március 7.

Hát bizony nem olyan könnyű tisztség ez a házparancsnokság. Mennyi mindenre kell figyelni. Ma is összejöttem Emelety úrral, mert hát ő a tulajdonos. Jól összeszámoltam a szükséges dolgokat és alig találtam belőlük valamit. A pince még kinézett valahogy, de hiányzott belőle majdnem minden kellék. Szóltam és

Hatóságilag kijelölt tankönyvüzlet

Az összes állami és felekezeti iskolák számára

tankeönyvek és írószerek

zsoltárok, bibliák, iskolai és egyházi nyomtatványok állandó raktára.

Kádár György „Levente” könyv és papirkereskedésében, Teleki-utca 2. Telefon: 26-65.

Dúsan felszerelt kölcsönkönyvtár, szépirodalmi, ifjúsági és kötelező iskolai olvasmányokkal.

az oktató úr utasítása szerint jártam el, nem fenyegettem. Lett minden, de Emelety úr, meg a többiek is kezdtek rossz szemmel nézni rám. Hogy kinyitották a szemét — mondta ma is Kökény Pistáné. Majd csak neki próbáljak parancsolni. Hát bizony ez nehéz dolog lesz, — gondoltam magam is, de majd csak fog menni.

1942 szeptember 4.

Ugy-e megmondtam? Nem nyugosznak a bolsik és meglátogatnak bennünket is. Az udvarunkban bizony sokan gondolkozóba estek, legjobban talán Emelety úr, meg Kökény Pistáné. Emelety úr keresett is a délelőtt, de nem voltam otthon. Felnéztem a városba, hogy megtudjak egyet-mást. Gondoltam, hogy elrendelik a honi légvédelmi készütséget. Hazaérve lejött hozzám Emelety úr és barátságosan megkérdezte, hogy most mi lesz, mit kell csinálni? Elsoroltam neki a főbb dolgokat. Együtt mentünk a pincébe. Azután azt mondta, hogy ha valami van, menjek hozzá. Mikor elbocsátott, utánam szólt: mit gondolsz, ide is jönnek? Hát ezt én nem tudhattam, de láttam rajta, hogy egy kicsit begyult...

Kökény Pistáné is megváltozott. De nem nagyon. Még a délután végigjártam a lakásokat és megmondtam, mikor sötétítsenek el, hogyan csinálják. A pincekulcsot elkértem és azt is megmondtam mindenkinek, hogy a szirénajelre nyugodtan le kell jönni a pincébe. Kökény Pistáné csak nézett rám, hogy rendelkezek. De látta a méltóságos urat és nem mert kötekedni. Este azután megnéztem az elsötétítést. Hát bizony az olyan volt. De legolyanabb Kökény Pistánénál. Egy reklit akasztott az udvarra nyíló konyhaajtóra. Bementem hozzá és figyelmeztettem. Próbálta elkomáznia, de zseroltam: Kökény Pistáné, ha azonnal nem engedelmeskedik feljelentem. Engem? — mondta. De mennyire! Még az apámat is — feleltem neki. De nagy ur lett — piszkált tovább. De azért megcsinálta az ablakot. A feleségemnek azt mondta, hogy nagyon magasam hordom az orromat... Nem baj, gondoltam, de ha már parancsnoknak adtak be és kitanultam a mesterséget, végigcsinálom karatonán. Nem is volt nagyobb baj, Emelety úr betört, a többi meg nem mert okvetetlenkedni. Csak Kökény Pistánétól féltem még egy kicsit... (Folytatjuk.)

Mit kell tudni a légvédelmi riadók alkalmával leadott szirénajelekről?

Csak egyszer adják le a riadó és a szüntető jelt

Nagyvárad thj. város légoltalmi parancsnoksága a következő hirdetményt adta ki:

A „Légvédelmi Riadó” jele: A város különböző helyén (Városháza, Villamosmű, Vitéz-utcai elemi iskola, Andrényi vasraktár, Tavonc-otthon, Hitler Adolf-utca (Pintér-ház) elhelyezett szirénák — háromszor fél percig tartó — úgynevezett üvöltőhang. Ugyanebben az időben a Máv-fűtőházban, a Nagyllomáson és a vellecei vasútállomáson elhelyezett szirénák is leadják a „Légvédelmi Riadó” jelet. A riadó jelek leadása csak egyetlen egyszer történik, tehát a „Légiveszély megszűnt” jelzésig a riasztás még egyszer nem történik meg.

A „Légiveszély megszűnt” jele: Ugyancsak a fenti helyeken felállított szirénák kétszer félpercig tartó hosszú, állandó magasságú hang.

a) Az utcán, téren, vagy hídon tartózkodó gyalogosok és kerékpárosok kötelesek a legközelebbi olyan házba menni, melynek kapualja, udvara, az esetleges bombarepezés darabok ellen védelmet nyújt, s onnan csak a „Légiveszély elmúlt” jelzésre szabad távozni. A „Légvédelmi Riadó” tartama alatt úgy az utcán, mint kapualjakban, vagy udvaron mindenféle dohányzás, gyufagyújtás s elemlámpával való világítás szigorúan tilos.

b) A járóművek a „Légvédelmi Riadó” jele — ahol az őket éri — sánpárhoz kötött járóművek is —

azonnal leállni tartoznak és teljesen elsötétítendőek. A járóművekbe fogott állatok a legközelebbi fűhoz, vagy villanyoszlophoz kötetendők. A járóműben ülőkre ugyanazok érvényesek, mint más gyalogosokra.

c) A házcsoport légoltalmi őrsége az őrség parancsnokának rendelkezése szerint megalakul és riadóhelyét elfoglalja.

se szerint megalakul és riadóhelyét elfoglalja.

Vakrémület, céltalan futkosás és csoportosulás fokozza a veszélyt.

Kelt Nagyváradon, a kifüggesztés napján. Dr. Horváth György s. k. m. kir. rendőrfőtanácsos, légoltalmi parancsnok.

Légoltalmi kihágások ügyében hozott szigorú ítéleteket a rendőrhíróság

Nyitva kell tartani a kapukat a riadó alatt

(Nagyvárad.) A nagyvárad rendőrkapitányság büntetőbírája meghozta első ítéleteit a légoltalmi elsötétítés kihágói ellen. Pénteken mintegy 20 várad lakost büntetett meg 100—200 pengő pénzbüntetéssel, mert nem tettek eleget az óvintézkedéseknek.

A büntetőbíró, munkatársunk kérdésére — hogy milyen mulasztást követtek el a kihágók? — így beszélt: — A legtöbb panasz a szabadba kialsugárzó fény miatt van. Sokan azt hiszik, hogy elég csak annak a szobának ablakait elsötétíteni, amelyben a villany ég, arra azonban már nem gondolnak, hogy a szomszédos szoba nyitott vagy éppen el nem függönyözött ablakán keresztül a világosság ha az átnyíló ajtókat nyitva hagyják, kivetődik a szabadba és célpontot mutat.

A másik: a kapukat nem nyitják ki a riadó elhangzása után, s így az utcán tartózkodóknak házról-házra kell próbálkozniuk, míg menedékre találhatnak.

Sajnos, kevesen értették meg azt is, hogy a riadó alatt feltétlenül szükséges az ablakok kinyitása, hiszen ellenkező esetben egy közeli becsapódás légnomása biztosan betöri azokat. Ez azonban lényegében nem annyira fontos, mint az elsötétített ablakok mögött a fények azonnali eltávolítása. Ugyanis a bomba becsapódása után több száz méter körzetben a légnomás benyomja az ablakokat s így pillanatok alatt elsötétített ablakok híján egész városrész világosodik ki egyszerre és ad biztos tájékozódást az ellenség munkájának.

Igy él egy ujdonsült kis- állam a háboru második évében

Népfőiskolát létesítenek a szlovákiai magyarok. Uj magyar könyvek jelentek meg. — A Hlinkagárda és Mach Sanyó

A Statisztikai Tudósító jelenti: A szlovák köztársaságban 1939-ben a politikai közigazgatást a megyei rendszerre alapozták, megalkották a megyei hivatalokat, amelyek átvették a járási hivatalok és az országos hivatal teendőit. Egy évi gyakorlat után azonban éles kritikai hangok hallatszottak el az új közigazgatási rendszer ellen, s az 1941. évi januári programbeszédében dr. Tuk a miniszterelnök is a totális államforma mellett szállt síkra, mit szerinte a bizonyos fokig autonóm megyei szervezet bénít. Általános kifogás a megyei intézménnyel kapcsolatban a jelenlegi közigazgatás nehézsége és a kiadások szaporodása. Most törvényjavaslatot teljesítenek be a képviselőházba a megyei hivatalok és a megyei közigazgatás teljes megszüntetésére. A megyei hivatalok hatáskörét eszerint a járási hivatalokra ruházzák, s megfelelő műszaki osztályokkal bővítik. A felosztaltot megyei hivatalok helyébe megyei felügyelőségeket létesítenek, legfeljebb öt hivatalokkal, akik csak ellenőrző hatáskört kapnának s kicsiny számuk folytán a kiadások lényegesen csökkennek.

A Szlovák Néppárt szűkebbkörű elnöksége ebben az évben július 28-án ülést tartott, amelyen az elnökség elfogadta a Szlovák Dolgozó közösség, valamint az ipari, kereskedelmi és pénzügyi közösség alapszabályait. — Emellett megalkotta a főiskolai diákság közösségének és a Szlovák Néppárt szociális intézetének szervezési rendjét.

A Hlinkagárda helyzete

Elvi jelentőségű beszédet mondott dr. Tiso szlovák köztársasági elnök július 31-én a Hlinkagárda bajmóci vezetőképző-tanfolyamán. Eddig bizonyos feszültség volt észlelhető az egyedüli politikai, vagyis parancsuralmi párt és a Hlinkagárda között. A Mach-csoport a Hlinkagárdának olyan szerepet akart szánni, mint az SS. alakulatoknak, vagy a fasiszta miliciának van, de emellett a pártban is szerepet szánt neki. Tiso és a párt ezt a törekvést elleneztek. Most azonban dr. Tiso elvi döntésével pontosan körvonalazta azt a hatáskört, amit a Hlinkagárdának szántak: A Hlinkagárda feladata eszerint a hadszolgálati kötelezettség előtt folyó katonai előképzés.

Hogy milyen éles volt az ellentét a két tábor között, az Csatlós honvédelmi miniszter beszédéből is kiténik, aki kénytelen volt megállapítani, hogy az arcvonalon a katonák között nem folyik gárdistaellenes propaganda. A honvédelmi miniszter már nem nyilatkozott teljes határozottsággal a gárda feladatáról s a hadsereg és a gárda közti nemes versengés lehetőségéről beszélt. A gárda forradalmat csinált, helyettesítette a hadsereget, amíg az ki nem alakult, ezután pedig képviseli a teljes nacionalista állam eszmét s azt a politikai életben s a hadseregben is teljes megvalósulásához segíti.

A községi és városi képviselőtestületeket 1938-ban nagyrészt feloszlatták és azok vezetését kormánybiztosok intézik. A Karpaten-Post ezt az állapotot tarthatatlannak minősíti, mert nem egy kormánybiztos nem rendelkezik ahhoz kellő szakképzettséggel, hogy a falu vagy város közigazgatását kellőképp ellássa: különben is tarthatatlan állapot, hogy rendezett országban a helyi közigazgatást ne bízzák a polgárokkal. Kívánatos az is, hogy az adófizetők ellenőrizhessék adójuk hovatfordítását.

A Magyar Párt

Szorgos tevékenység folyik a szlovákiai magyarság körében a népfőiskola tevékenységének megindítására. A népfőiskola a finn népfőiskolai típust teszi magáévá, amely társadalmi szervezkedés alapján nyugszik. Az első tanfolyamot öt-hat hétre tervezik. Erre minden magyarlakta faluból egy-két a vezetésre termett egyént küldetnek be a helyi legényszervezetekkel. Ezeknek az első kiképzett tagoknak lesz azután a feladatuk az eszme népszerűsítése. A magyar faluvilág számára képeznek ki vezetőket, akik

Göndör Lőrinc és Magyar János

Tavaly ősszel került be faluról két 15-16 éves suttyó gyerek, Göndör Lőrinc és Magyar János. Valami ipari pályához húzott a szívük, elszegődtek hát egy lakatosműhelybe tanulónak és beiratkoztak az iskolába is.

A beiratkozási művelet igen döcögött, mert nagyon keservesen törte a magyar szót Göndör Lőrinc és Magyar János és csak igen körülményes faggatásra derült ki az is, hogy az egyik fiú édesanyját Murányi Virágnak, a másikat Szűcs Máriának hívják. Nagynehezen azért mindent beidiktáltak, — születést, vallást, anyanyelvet stb. — úgy ahogy tudták, ahogy hallották... Félszegen idegenül tekergették nyakukat minden szónál, — riadtan, bambán nézelődtek, szinte kerültek a mások tekintetét, de a végén — amikor befejeződött a „valtatás” — mégis megnyugodva tövöztek és elmenőben köszöntek is szép illetdelmesen: Buna ziuu...

Az idén újra jelentkezett a beiratkozáson Göndör Lőrinc és Magyar János is. Nagyon változtak egy év alatt, — jól megnyultak, sokat értelmesebtek. A tavalyi bártortánc, sunyi tekintetnek nyoma sincs, a Lőrinc gyerekeknek olyan nyalkán van balszemére vágva a leventesapka, mint egy békebeli huszárkaplárnak és Jancsi is igen kivakarózott, mióta nem láttuk. Szólításra úgy megállnak, mint a pecék és tiszta, értelmes magyar tekintettel mosolyognak. Az ember nem akar hinni a szemének, — de a fülének se, mert olyan izes bihari szójárással felelnek a kérdezősködésközésre, mintha mindig csak így beszéltek volna, mintha vérükben csörgedeztet volna a magyar szó csirája, mintha csak valami értelmetlen sötétség foly-

Nem ázik át ballonia

ha **Végh** fesőgyárban tisztítja és impregnáltatja
Bémer-tér 2. Lilliom-u. 12. Szent László-tér 12.

megmaradnak a falu keretén belül a magyar népi egység eszméje hordozóirak.

A Szlovákiai Magyar Közművelődési Egyesület új könyveket, illetve füzeteket jelentetett meg: *Aixinger László: Széchenyi Pozsonyban. Aixinger-Mayer-Dukai: A legnagyobb magyar egy magyar kisebbség szemléletében. Asguthy Erzsébet: Szerelmem a nagy fejedelem árnyékában. Esterházy János: Magyar hétköznapok. L. Kiss Ilcyla: Beteg a gazda. Környei Elek Itju szivekben. Mayer Imre: Szlovákia neves magyar szülöttei. Páll Miklós: Három novella. Thuróczy Tibor: Hercegné is lehetsz. Stelczer Lajos: Magyarok Szibériában.*

A nyári évad kulturális tevékenysége főleg a tarka műsoros estéken bontakozik ki. Ezek a nyári hónapok csak a szórakozás keretén belül engedik meg a művelődést, hogy annál nagyobb érdeklődéssel kapcsolódjanak majd be a szervezetek az őszi és téli művelődés áramlatába.

A magyarországi szlovákok Szent Adalbert egyesülete tartotta meg az év augusztus 17-én évi közgyűlését, amelyen a Szent István Társulat mintájára dolgozó szlovák kulturinté-

mény beszámolt jelenlegi helyzetéről. Az egyesületnek 6421 tagja van s ezek közül 1240 az új tag. A közgyűlésen felszólalt *Bubnic Mihály* rozsnói püspök is, aki a szlovákságnak egy táborba való sorakozása mellett szólalt fel s tanúságot tett szlovák volta mellett. Erdemes ezt a vallomást feljegyezni, mert amellett tanuskodik, hogy országunk mily türelmes a nemzetiségekkel szemben, mikor megengedi, hogy a nagyrészt magyarokból álló rozsnói egyházmegye élén kisebbségi püspök álljon. Mi lenne, ha mi a több mint százezres szlovákiai magyar katolikusaink számára magyar püspököt kérnénk, magyar papnevelővel, akiket nem a szlovákok fölé akarnánk állítani hanem csak azt kívánnánk, hogy a magyar híveknek magyar lelki vezetői legyenek?

Megtalálták gr. Károlyi Gyula holttestét

Ráczevéről jelenti: (MTI) Ráczeve közelében, a sílengi erdőnél levő Duna-kanyarban embermagasságú vízben megtalálták gróf Károlyi Gyula holttestét. A holttest az üledéskához van hozzáerősítve. Az üledéskő a repülőgéppel egyik darabjával függ össze, amely igen súlyos, úgyhogy eddig nem sikerült kiemelni. Műszaki bizottság fog a helyszínre kiszállani a holttest és a repülőgéproncok kiemelése céljából. A ruhában megtalálták Károlyi Gyula gróf monogramját.

Budapestről jelenti: (MTI) Tasnády László szerencsétlenül járt pilótát szombaton temették Mohácson a város halottjaként.

Felhívás a be nem iratkozott iskolaköteles gyermekek gondviselőihez

Felhívom mindazokat a szülőket és gondviselőket, akiknek gondozásuk alatt iskolaköteles koru gyermek van, hogy folyó évi szeptember hó 12-ig a lakásukhoz legközelebb eső nyilvános népiskolába irassák be. Iskolaköteles minden olyan gyermek, aki 1936 június 30 és 1923 augusztus hó 31 közötti időben született. Minden szülőnek, gondviselőnek kötelessége, hogy gyermeke, gondozottja, rendes iskolabajjárása, a maga részéről is minden eszközzel biztosítsa. A gyermek jövője, boldogulása, későbbi elhelyezkedése függ attól, hogy pontosan jár-e iskolába. Figyelmeztetem a gondviselőket, hogyha a felhívásnak eleget nem tesznek, a 26.00—1941. V. K. M. számú rendelet 30. §-a I. bekezdésének a) pontjába ütköző kihágást követ el, amely 600 pengőig terjedhető, behajthatatlanság esetében elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetendő.

Nagyvárad, 1942. szeptember 8.

Dr. Soós István sk. polgármester.

KISKUN

Meghiúsult vécés támadás a Dunán

— A honvéddadifudósító század közlése —

Az égen millió csillag ragyog. Lassan, jódrozva hullamzik a víz és csobbanva csapódik a parthoz. Két partján ellenként állanak egymással szemben: Magyar honvédek és vörös katonák. Néma csönd. Minden hangot, szízenést, mozdulást elnyomott szemek.

A beszélgetés haza fordul. A szó, a lélek a Kárpátok bércein túl, a Tisza, a Duna, az Olt, a Maros melletti házak körül forog. Szülők, feleségek, gyermekek, kedvesek, óhapok, vágyak töltik meg a lelket. Itt tudja igazán az ember: mit jelent az otthon, a szerető anya, a gonás feleség, a kicsi gyermek mosolya, tipecése...

Suttogó beszédünket ismerős búgás szakítja meg. Jönnek a „Martin”-rendezéri orosz éjjeli bombázók. Nappal egyet sem látni közülük.

Jönnek a Martin-bombázók

Korán kezdik — állapítjuk meg egyhanguan. Rendszerint későbbben jelentkeznek. Nagy magasságban zúgnak, keringenek. Szabad szemmel nem lehet látni. Keskeny, mély, repeszhatástól tökéletesen védő fedezékben várjuk a csomagokat... Itt csak akkor lehet „baj”, ha egyenesen ránk esne a bomba.

Nem kell sokáig várakozni. Tölcsért vag a föld az első bomba nyomán. Egy-két perc sem telik el, jön a második, harmadik, negyedik, ötödik, meg sem áll hatig. Akkor pillanatnyi szünetet tart. Aztán újra kezd. Repeszek ropkódnak a fejünk felett, göröngyök hullanak ránk. Ezekben a pillanatokban éleli, kavarja magához az anyaföldet az ember... Elesen figyeled, lesed: merre tart a gép, hová csaphat a következő bomba?! A percek óráknak számítanak.

Ujabb sorozatot old ki a gép. Egy másik bombázó is csatlakozik az „osztogatásba”... Miért e nagy buzgalom? Sőt ebben a pillanatban már hárman döngölnak a „darazsak”?!...

Itt készül valami!

Itt készül valami — villan a gondolat... Sebesülteket segítenek hátra. A karját repesz érte... Távollab ejtőernyős világtűzöbőjök gyúlnak ki. A bombázók tovább keringenek.

Most locsan a víz... Halk csobogás... berregés... Valami siklik a vizen...

Pillanatok alatt tisztázódik a helyzet: rohamcsónakokon vörösök közelednek!

Már itt is vannak! Kelepelnek a géppuskák, rövid sorozatokat „hintenek” a golyószórók. Sűrűsödő egyes lövések jelzik: már a kézifuzók is beavatkoztak...

A tulsó partról most minden elképzelhető fegyvernem szórni kezdi állásainkat. Puskagolyó, akna, a repülő bombái. Záporként hull a géppuskagolyó... Most már kétségtelen: tervszerű támadás indul. Ugrásra alkalmas hidfő akarnak alkotni az oroszok.

Ehhez nekünk is lesz mondanivalónk!

Közbeszól a honvéd

Szólnak a táborig telefonok, rejtjelezést jelentések, utasítások, parancsok hangzanak. Most minden perc fontos. Már partot értek a csónakok. A megtizedelt vörös katonák partra vágódnak s riasztóállást vesznek föl... Ujabb motorgépek — zúgnak... Kisértetiesen csobog a víz. Forró izgalmat lüheg a víz. Előretolt megfigyelőinket is már 30—40 lépés választja el a vörös éltől. Vindokét oldalon teljes üzemmel dolgozik a hadigépezet. Az orosz szakadat-

lanul erősít. Úgyesen előkészített motorcsónakokon újabb és újabb szakaszok, sőt századok érkeznek...

A honvédség készenléti helyeit már felriasztották, sőt útban van a tartalék, de addig ki kell tartani... Az ellenség közeledik. Egy elesik, két másik küszik a helyére. Csurog a verejték golyószórásainkról, géppuskáinkról. Bizony forró pillanatok ezek...

Előretolt megfigyelőink már visszahúzódtak. Egy sebesülteket hoztak magukkal. Nem lehet hátrább küldeni. Minden kézzel szükség van most.

Géppuskájuk is van az oroszoknak az innesső parton... Önműködő fegyverekkel, géppisztolyokkal pásztázzák az előttük lévő terepet, miközben szakadatlanul fekszik a tulsó oldalon bénításra irányuló tüze... A honvéd azonban teljesíti a parancsot: Itt jalkiáltás, amott szisszenés hallatszik, de szakadatlanul szólnak, kelepelnek a fegyverek.

Embereink elszántak. Senki sem törődik a „mi lesz”-szel. Kézigránátok robbannak.

— Közibük testvér! Ne sajnáld! — hangzik a biztatás. Minden előretörekvő orosz a helálfia.

Bátrak, hitartók és merészek a támadók. Jól kiválogatták őket a túldalolon. Hernyókhöz hasonlóan, földhöztapadva

Utazó bőröndöt

kézi táskát, kulacsot, csajkát, evőeszközt, fegyvert, revolvert, löszert, sportárut, aktatáskát, iskolatáskát lejjobbat és lejjolcsóbban

Jakab Lászlónál Rákóczi-út 4 sz.

küsznek, másznak, jönnek!...

Most, mintha az ég a földdel egybe akarna szakadni, olyan „tánc” kezdődik. Összes rendelkezésre álló lövegeink és nehézfegyvereink ontják a tüzet. Bitorba, füstbe öltözik a tulsó oldal. Tüzfüggöny ül a vízre, amikor az első vörös beugrik egyik fészünkbe. Éppen ebben az utolsó pillanatban érkezik egyidejűleg az első erősítés is. Ujabb gépfegyverek, golyószórók tömege kapcsolódik a tüzbe. Aknak verik a partot... Kézigránátok bömölnék... Kigombolt nyakkal, ingre vetkőzve „dolgoznak” az izzadó honvédek... A vörös rém előretolt csápjá megtorpan. Ujabb és újabb honvédegyeségek fejlődnek fel. A parthoz közelebb fekvő muszkák már rohamcsónakokban vannak újból: visszajelző forog a csavar... Hátha sikerül a tüzfüggönyön át siklani... Csobbanás-csobbanást, robbanás-robbanást ér. Hullákat ringat a népdalokba foglalt Don víz...

A tulsó oldal tüze gyérül. Már újból előretolt helyén áll a megfigyelő. A helyzet urai maradtunk. A vakmerő szovjetorosz vállalkozás nem sikerült.

Funk birodalmi miniszter elutazott Budapestről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Funk birodalmi gazdasági miniszter négy napos magyarországi látogatásának befejeztével pénteken elutazott Budapestről. A Keleti-pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták.

(MTI.) Funk német birodalmi gazdasági miniszter magyarországi látogatása pénteken véget ért. A német minisztert a magyar fővárosban való tartózkodása során kihallgatáson fogadta a Kormányzó. Funk miniszternek ezenkívül alkalma volt Kállay Miklós miniszterelnökkel, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszterrel, Varga József kereskedelmi és közlekedési minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszterrel.

Baranyay Lipóttal, a Nemzeti Bank elnökével, valamint a magyar gazdasági élet vezetéséért felelős más személyekkel eszmecsereit folytatni. Mindkét részről kifejezésre jutott az a kétségtelen akarat, hogy mindent megtesznek annak érdekében, hogy a hadiszempontból fontos áruk kicszerelését a hadiipar gazdasági biztosítása végett tovább építsék ki. A különböző megbeszélések alkalmat nyújtottak a jövőben követendő pénzügyi és árpolitikai elvi meg tárgyalására. E tekintetben is teljes a kölcsönös egyetértés. A német külügyi hivatal képviselőjeként Glodius követ, a magyar-német kormány bizottságok delegációjának elnöke vett részt a megbeszélésen.

Tanfolyamokat nyitnak ápolónők és szociális védőnők kiképzésére

Biztos megélhetést, szép munkakört biztosít az ápolónői és védőnői pálya

Az Országos Közegészségügyi Intézet keretében működő ápolónő és védőnőképző intézetekben tanfolyamok nyílnak ápolónők, valamint egészségügyi és szociális védőnők kiképzésére. A tanfolyamot végzett védőnők mint egészségügyi, illetve szociális védőnő gyakornokok lépnek szolgálatba s a tanítónőkkel azonos fizetési osztályba sorolják őket ugyanazokkal az előléptetési feltételekkel. Ezenkívül az Országos Népi- és Családvédelmi Alap helyi gondozó szervei ez alaptól is bizonyos pótdíjat kapnak.

Felvételi korhatár 18—30 éves életkor. Szükséges középiskolai vagy tanítónői, óvónői végzettség, de legalább 6 középiskola. Ezenkívül meg-

kívánják a hivatás teljesítéséhez szükséges egészségi állapotot.

Az ápolónő és védőnőképző intézetekben néhány ingyenes állami illetve feldíjas hely is van.

Az egészségügyi védőnők számának emelése elsőrendű közegészségügyi és nemzetvédelmi érdek. De egyúttal olyan hivatást és kenyérkereseti pályát is biztosít, amely közeláll a női lélekhöz. Kivánatos lenne, hogy minél több fiatal nő válassza ezt a pályát, amelyen több elhelyezkedési lehetőség nyílik mint más területeken. A védőnői tanfolyamra való felvétel iránti kérvényeket szeptember 15-ig kell benyújtani a tisztí főorvosi hivatalhoz, ahol a jelentkezőket részletesen tájékoztatják a felvétel feltételeiről.

Megkezdik a téli holmik kötését női honvédeink

(Nagyvárad.) A női honvédek péntek esti rendes összejövetelén Takács József tűzharcos alelnök tartott előadást „Női honvédek a nemzet szolgálatában” címen. A tartalmas előadást nagy tapsal honorálta a hallgatóság.

A téli melegholmik kötését kedden délután kezdik el a női honvédek melyhez a Vöröskereszt útján kaptak megfelelő mennyiségű anyagot. Ezzel a munkájukkal ismét bizonyosságot tesznek a nagyváradi női honvédek szervezetségéről és hazafias célkitűzéseikről.

Megfosztották állampolgárságától Grosz Bella fivérét és fiát

A hivatalos lap csütörtöki száma rendeletet közöl, amely két külföldön élő magyar állampolgárt foszt meg állampolgárságától. Az egyik dr. Nagy Lajos, 1891. április 17-én született ügyvéd, akinek szülei a közlemény szerint Grosz Mór és Flamm Éva voltak.

Dr. Nagy Lajos — mint ismeretes — esztendővel ezelőtt Londonba emigrált nővérel, Grosz Bellával. Jókai Mór özvegyével együtt azzal az ürüggyel, hogy előkészítik a nagy magyar mesemondó műveinek angolnyelvű kiadását. Eltávozásuk után nemsokára dr. Nagy Lajos már a londoni rádió egyik magyar nyelvű bemondója volt és a leggyalázatosabb álhíreket terjesztette Magyarországról.

Ugyanek megfosztották állampolgárságától dr. Héthelyi László egykori hírlapíró, aki Vésztő községben 1909. augusztus 17-én született — Héthelyi Lajos és Grosz Bella házasságából. Héthelyi, miután nem vették fel a Sajtókamarába, szintén külföldre emigrált.

A nagyváradi kir. járásbíróság.

Pk. 12563-2—1942. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyváradi kir. járásbíróság köz. hírré teszi, hogy öz. Kolliner Miklósné és társai felperecsnek Ciortin János és neje alperesek ellen 8750 pengő tőke és jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942. évi szeptember hó 29. napján délelőtt 9 órákor hivatalos helyiségében Torvényszéki palota 33 ajtószám alatt, jelenjenek meg, egyzersmind pedig Ciortin János és neje alperesek részére — kik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul dr. Boros István ügyvéd (lak. Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fenti megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1942. évi július hó 3. napján.

Dr. Barcsay László, esk. kir. jb. alelnök.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Nem fogja jól érezni magát, ha úgy
 hagyja el otthonát, hogy berendezése,
 ingóságai nincsenek biztosítva. Bármilyen
 történék: tűz, úthet ki a házban, ahol
 lakik, vagy betörő garázdálkodhatik
 lakásában. Ön kárt szenved, ami ellen
 csakis tűz- és betöréslopas-biztosítás
 nyújthat védelmet. Siessen az 1857-ben
 alapított legrégebb magyar biztosító
 magánvállalathoz, az Első Magyar Áll-
 talános Biztosító társasághoz, helybeli
 főigazgatója Szent László-tér 2. szám
 alatt, megad minden felvilágosítást.

**A NAGYVÁRADI TAKARÉKPENZ-
 TÁR** megkezdte a Pénzügyi Kéz-
 pont megbiázása alapján az I. és II. ar-
 délyi hitelkeretben azon kedvezm-
 nyes kölcsön folyósítását, melyeket
 csak keresztény 50 holdnál nem na-
 gyobb földbirtokú mezőgazdák, 20-nál
 kevesebb munkást foglalkoztató iparo-
 sok, valamint háromnál nem több la-
 kásos házak tulajdonosai legfeljebb
 10.000 pengő erejéig igényelhetnek. A
 kölcsönök 5 évi időtartamra ezidősz-
 rint 5.5% évi kamattal, feléven-
 ként megújítandó váltók leszámítása
 útján kerülnek folyósításra. Közlelbi
 feltételek a takarékpénztár nyelisége-
 ben tudhatók meg.

ABAVIT, PORZOL, ARZOPAC, ve-
 lőanyag csúszáshoz... **TAKAR,**
MÁNYMÉSZ, FUTOR, PERK, BIO-
DIT, póttakaromány **HANTOLT BOR-**
SÓ, Mezőgazdasági gépek, eszkö-
 zök, vadászfegyver, lőszert
MEZOGAZDAKNAL,
 Nagyvárad, Mussolini-tér 16. szám.
 Tel.: 10-58. Tel.: 10-58.

**Az országos kirakodó és állatvásár
 szeptember 14-én, hétfőn lesz.**

**Az olajosmag bevásárló hálózatának
 kibővítése.** A napraforgó és olajosmag-
 vak aratása, valamint értékesítése
 megkezdődött. Annak érdekében, hogy
 minden termelő minél kényelmesebben
 értékesíthesse termését, illetékes ható-
 ságok gondoskodni kívánnak az olajos-
 mag bevásárló hálózat kibővítéséről.
 Az olyan községekben, ahol Futura bi-
 zománys nem működik, megfelelő
 szaképzettséggel bíró, férőhelyes és
 tőkével rendelkező keresztény termény-
 kereskedők nyerhetnek a m. kir. Ipari
 Anyaghivataltól vásárlási engedélyt
 napraforgó, vadrepce és tökmag vásárlá-
 sára. Ily bevásárlási engedélyért —
 a fennálló rendelkezések értelmében —
 az elsőfokú iparhatóság útján kell a
 folyamodókat a m. kir. Ipari Anyaghiva-
 tal Olaj- és Vegyipari osztályához
 (Budapest, II. Főu. 63.) címre be-
 nyújtani. A kérelmezők részére úgy
 fentnevezett hivatalnál, mint a Futura
 olajmagosztályánál kérvény-úrlapok
 díjtalanul állnak a felek rendelkezé-
 sére, úgy hogy azokat egyszerűen ki-
 töltve kell benyújtani az elsőfokú
 iparhatóságnál (községekben a főszo-
 labírói hivatal, városokban a polgár-
 mesteri hivatalhoz.) A vásárlási enge-
 délyek kiadása szeptember hóhar-
 megtörténik, ezért mindenkinek érde-
 ke kérvényét mielőbb benyújtani, mert
 későbbi folyamodványok figyelembe
 nem vétetnek.

* Pénzt kap kezdetű Diana hirdetés-
 re felhívjuk olvasóink figyelmét, mert
 pénzt kap, aki üres Diana-sósorszesz
 üvegeit visszaviszi kereskedőjéhez, ki-
 nél vásárolni szokott.

ORVOSI HIR. Dr. Zipser Béla
 hazaérkezett, újból rendel. Mátyás
 király-út 60. Telefon 1901.

A falpari szakosztály ezúton értesíti
 tagjait, hogy folyó hó 14-én, hétfőn este
 7 órai kezdettel gyűlést tart, rendkívüli
 ügyek fontosságára, anyagigénylés és
 tagsági könyvek kibocsátására való te-
 kintettel, kérjük tagjaink pontos meg-
 jelenését. Az elnökség.

**Az országos kirakodó és állatvásár
 szeptember 14-én, hétfőn lesz.**

DALOSOK FIGYELMÉBE. A Ma-
 gyar Dalkör szeptember 14-én, a Ta-
 nitók Isten Orgonája Kórusa Sep-
 tember 15-én a szokott helyen és idő-
 ben megkezdí a próbákat.

Modern **BUTOR** olcsón **MEZEINÉI**
 festett kapható
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. **Halók, kombinált szobák előszobák, konyhák.**

Az összes Katolikus Egyesületek,
 Kongregációk, Gredó, Növédőegyesület,
 Szerzetegyesület, Dolgozó Leányk
 Szervezete és összes Leányegyesületek
 Veni Sanctus szentmisén és közös
 szentáldozáson vesznek részt az úrszűz
 Szentlélek plébánia templomban szept-
 ember 13-án (vasárnap) fél 10 órakor
 (csendes szentmise keretében). Isten
 kegyelmét kérjük és biztosítjuk egész
 évi munkánkra! Legyünk ott miná-
 nyájan! — Ugyancsak vasárnap, szept-
 ember 13-án délután fél 5 órakor az
 Orsolya-zárda nagytérképében az összes
 Kongregációk közös ájtatosságát és kö-
 zös gyűlést tartanak. Igen fontos és
 közbizonyos ügyek kerülnek megbeszélésre.
 Tesztvértel! Legyünk együtt mindaz-
 jan Vezetőség.

**A PREMONTEI TEMPLOM KET-
 TŐS UNNEPE.** Szeptember 15-én van
 a premontrai templom védőszentjé-
 nek, a *Hétféjdalmú Szűznek* az ünne-
 pe. Szeptember 14-én este fél hét
 órakor litánia és szentbeszéd. Szept-
 ember 15-én reggel fél 7 órakor, ne-
 gyed 8 órakor és 8 órakor szentmi-
 sék, 9 órakor ünnepélyes szentmise,
 rövid szentbeszéd. Az ünnepély alatt
 a premontrai rend köztisztviselőinek te-
 szik ki a pálosoktól készített szobrot,
 a Hétféjdalmú Szűzről, amelyek ere-
 detijje a sárvári templomban volt ke-
 gyelmi kiváltságokkal tetruháztott
 kegyszobor. Szeptember 18-án van a
 premontrai templom felszentelésének
 ünnepe. Szeptember 17-én este fél 7
 órakor szentbeszéd és litánia. Szept-
 ember 18-án reggel fél 7 órakor, ne-
 gyed 8 órakor, 8 órakor szentmisék,
 9 órakor ünnepélyes szentmise szent-
 beszéddel, beszéddel. Este fél 7 órakor
 litánia és szentbeszéd. Most ünne-
 peljük a templom felszentelésének 10
 éves fordulóját. *Fiedler István* püspöknek
 ez volt az első felszentelése,
 amely felejthetetlen ünnep maradt
 azok számára, akik a 8 rapon ke-
 resztül jelen lehettek a felszentelés-
 sel kapcsolatos ünnepéven. A főtisz-
 telendő papságot és a hívőket szer-
 tetettel hívja meg erre az ünnepélyre
 a Premontrai Rend.

Hétfőn, 14-én nyílik meg.

SIPOS FERENC

Eladás nagyban és kicsinyben. Befőttes üvegek kaphatók.

Telefon: 13-79.

üveg, porcellán üzlete
Kossuth-u. 13. alatt

Korona Filmszínházban AZUR-EXPRESS

ragyogó magyar filmvígjáték.
Páger Antal, Tolnay Klári, Szelezcky Zita, Básthy,
 Az előadások pontosan 5. 1/4 és 1/4 10 órakor kezdődnek

**Franciaországban is vezető sze-
 reptet játszanak a zsidók a „fe-
 kete piacon“.** Vichyből jelentik:
 (NTI.) *Laval* a pénteki sajtóértekez-
 leten a zsidókérdéssel kapcsolatban
 kijelentette, hogy semmiféle tiltako-
 zástól nem engedi magát befolyásolni
 abban, hogy az országot a nem kívá-
 natos elemektől megszabadítsa. Ezzel
 kapcsolatban hangoztatta a zsi-
 dók vezető szerepét, amelyet a feke-
 tepiacon betöltöttek.
 Az országos kirakodó és állatvásár
 szeptember 14-én, hétfőn lesz.

Házasság. Szőke Eva Irma a
 Grünvald-gyár beltagja, házasságot
 kötött *Farkas Dezső* Budapest, a
 Rosenthal-gyár lerakatának igazgató-
 jával.

**Szombattól kezdve ismét jár a dél-
 után 6 órai fürdővonal.** Nagyvárad.
 Saját tud. Megírtuk, hogy dr. Patzko
 Elemér közbenjárt a MÁV uzamizaz-
 gatójánál, hogy a nemrégén megszőn-
 tetett délutáni 6 órai fürdővonalat a
 közönség elsőrendű érdekében újra in-
 dítsák meg. A közbenjárás eredmén-
 nyel járt, amennyiben az igazgatóság
 szombati kezdettel újra megindította
 a délután 6 órai fürdővonalat, amely
 tehát most már a közönség rendelkezé-
 zésére áll. Viszont az esti 9 órai vonat
 nem közlekedik.

**ELSŐ TÁVHÁZASSÁGKÖTES KO-
 LOZSVÁRON.** (MTI.) Kolozsvárott
 most kötötték az első távházasságot. A
 véglegény *Csiky Lajos*, a menyasszony
Szedei Irén.

**Német-hindu társaság alakult
 Hamburgban.** Hamburgból je-
 lentik: (NTI.) A hamburgi város-
 házán pénteken tartott ülésen meg-
 alakult a német-hindu társaság. A
 megalakuló ülésen jelen volt Bose, a
 hindu szabadságmozgalom vezére is.

Légoltalmi elsősegély táskák
 50, 20, 10 személyes, gázsebcsomag kapható a
SÁNDOR Drogeriában
 Rákóczi-út 7.

**Feláras emlékbélyegek a Hadi-
 gondozó Szövetség támogatására**
 (MTI.) A Magyar Vöröskereszt és az
 Országos Hadigondozó Szövetség tá-
 mogatására felárral emlékbélyegot
 hozott forgalomba a posta. A M. Kir.
 Posta felkéri a közönséget, hogy mi-
 nél nagyobb számban vásárolja a fel-
 áras bélyegeket.

**UJABB TERRORISTA MERÉNY-
 LET FRANCIAORSZÁGBAN.** Nan-
 tesből jelentik: (OFL.) A nantési tör-
 vényszéken egy terrorista bűnügyé-
 nek tárgyalása közben három ember
 behatolt a tárgyalási terembe. A bi-
 rőt lelőtték és a vádlottat megszök-
 tették.

**Egyelőre nem szabad eladni és
 megvenni ideit kukoricát.** A Ma-
 gyar Távirati Iroda jelenti: A közel-
 tásügyi miniszter rendeletet adott ki,
 amely szerint ideit termésű kukori-
 cát eladni és megvenni a miniszter
 további rendelkezéséig nem szabad.

**Vellani Dionisról neveztek el egy
 osztály csapategységét.** Rómából jelen-
 tik: (MTI.) Az 53-ik milícia zászlóalj
 felderítő osztagát Vellani Dionisról,
 a magyar katonák élén hősi halált
 halt olasz újságíróról nevezték el.

Őszinte morikéitika

Virrasztás

— Bemutatja az Apolló —

Cronin világhírű regényének film-
 változatát pergetik az Apollóban.

*Bár a darab meseje messzejár az
 örökség regény történéseitől — mé-
 gis céljában találkozik a szerző min-
 den gondolatával — megbecsületi a
 kötelességteljesítés névtelen hőseit a
 egymásonsegítés szükségének rá-
 döbbenésével — milliók életéért har-
 col.*

*Apollónok, orvosok, betegek a sze-
 replői a filmnek, akik közelében a
 Halál settenkedik. Harcuk, mely az
 örültség és mártíromság véglete kö-
 zött kavargó — megbékél végül a
 Gondviselés örök szent rendezésében.*

*A film rendezése: kitünő, a szere-
 lők is közeljárnak a mindvégig kifo-
 gástalan alakításhoz.*

*Amikor sikert jósolunk a darab-
 nak, hangsúlyozni kívánjuk, hogy a
 „Virrasztás“ nem két órászórakö-
 zés, — de egy lélekbemarkoló nagy
 élmény.* (f)

Támogatást kaphatnak a gyámpénztárnál kezelt hadikölcsönkötvények tulajdonosai

Október 31-ig kell beadni a kérvényeket

Nagyvárad thj. város árvaszékétől 7974-1942. szám alatt a következő hirdetmény érkezett: A gyámpénztárakban kezelt hadikölcsönkötvények tulajdonosai támogatásban részesíthetők, miután a m. kir. belügyminiszter az idevonatkozó 265.000-1928. B. M. sz. rendeletet a visszacsatolt felvidéki, kárpátaljai, keleti és erdélyi, valamint délvidéki területen alkalmazni rendelte 255.100-1942. B. M. sz. rendeletével.

Támogatásban kizárólag azok a hadikölcsönkötvény tulajdonosok részesíthetők, akik

a) az 1935. évi január hó 1. napjától 1939. évi január hó 1. napjáig a visszacsatolt felvidéki területen, vagy

b) az 1935. évi június hó 23. napjától az 1939. évi június hó 23. napjáig a visszacsatolt kárpátaljai területen, vagy

c) az 1937. évi június hó 1. napjától az 1941. évi június hó napjáig a visszacsatolt délvidéki területen laktak, vagy

d) az 1940. évi augusztus hó 30. napján a visszacsatolt keleti és erdélyi területen állandó lakhellyel bírtak.

Folyamodók támogatásra csak akkor tarthatnak igényt, ha hadikölcsönkötvényeiket az 1918. évi október hó 31-ik napján gyámpénztár kezelte és a kérelem benyújtásának időpontjában is tulajdonosai a hadikölcsönkötvényeknek.

Támogatásban részesíthetők azok is, akiknek hadikölcsönkötvényeit a csehszlovák, a román, vagy a jugoszláv állam bevonta, de kötvényeik beszolgáltatása ellenében az említett államoktól új államadóssági kötvényt nem kaptak és más anyagi előnyben sem részesültek. Az ilyen igény jogosultak kötvényeit a csehszlovák, román, illetőleg jugoszláv hatóságok által a kötvények beszolgáltatásáról kiállított elismervények helyettesítik.

Azok a folyamodók, akiknek háborús magyar hadikölcsönkötvényei, illetőleg a csehszlovák, román vagy jugoszláv hatóságok által a kötvények beszolgáltatásáról kiállított elismervényei már nincsenek gyámpénztári kezelésben, kérvényük benyújtásával egyidejűleg a háborús magyar hadikölcsönkötvényeknek, illetőleg az említett csehszlovák, román vagy jugoszláv elismervényeknek az 500-1941. M. E. sz. rendelet, valamint az ezt kiegészítő és módosító rendeletek alapján történt letétbehelyezését igazoló bejelentési jegyzék első példányát kötelesek beszolgáltatni.

A támogatásra irányuló kérelmeket az 1942. évi október hó 31. napjáig kell árvaszékükhöz benyújtani.

A kérelmeket az árvaszék által

rendelkezésre bocsátott űrlapokon kell előterjeszteni.

A kérelmek alapján a belügyminiszter a rendelkezésre álló fedezet korlátain belül, a kérvényben bejelentett és igazolt kötvények végösszegének, valamint a kérvényező személyi és vagyoni viszonyainak figyelembevételével állapítja meg az egyes kérvényezők pénzbeli támogatásának összegét. A pénzbeli támogatás általában egyszerismindenkorra szól.

Az itt körülírt támogatáson kívül hadikölcsönkötvény tulajdonosoknak az 1942:IX. tc.-ben meghatározott módon igénye van a kötvényeiken

FELHIVÁS a lövészkötelezettekhez

IX-X. szakasz.

13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Széchenyi-tér 1. sz. ház udvarán a következőknek kell jelentkezni

Kozák Árpád, Magyar Sándor, Jónás Bálint, Deczky Gyula, Renner János, Keszeg Lajos, Kutassy Lajos, Fejes István, Papp Ernő, Bányay Sándor, Erdős István, Borbély Pál, Rózsa András József, Stékely Mihály, Marossy Márton, Papp Ernő, Oláh József, szoboszlói Kiss István, Sáfrány Károly, Varga József, Kovács Sándor, Molnár István, Szilágyi Ferenc, Köteles Lajos, Ersei Sándor, Tulkán Zoltán, Kertész Károly, Ókrös Sándor, Létai József, Kiss Sándor, Kulcsár Sándor, Bárdos István, Szöcs József, Gávriss Antal, Mihale János, Lörincz Lajos, Szilágyi Tibor, Ákos Sándor, Kiss Lajos, Paduly József, Demeter Elek, Katona Ferenc,

Nem csak sok, de jó borunk is lesz az idén

Mi lesz a borral, ha nem lesz elég idő kiinni? Szeptember 20-án több helyen megkezdődik a szüret

A lapok már több alkalommal beszámoltak arról, hogy az idén nagy szőlőtermés lesz és kitűnő szüret várható. Azóta a kilátások csak megjavultak, mert az időjárás nagyon kedvezett a szőlő fejlődésének és így nemcsak sok borunk lesz, de jó borunk is. Budapestre érkezett jelentések szerint az ország több helyén szeptember 30. körül már meg is kezdik a szüretet és október el-

MINDEN szülő! könyvet iskojába

Körösi János

kijelölt könyv- és papírkereskedésében vásároljon Rákóczi-ut és Széchenyi-tér sarok. Telefon 30-40

alapuló követelés átértékelésére. E törvénycikk 11. §-a értelmében azonban a hadikölcsönkötvényen alapuló követelés átértékelését nem igényelheti az, aki a gyámpénztárakban kezelt hadikölcsönkötvényei után a 265.000-1928. B. M. sz. rendelet alapján támogatást kapott, vagy kap.

A gyámpénztárak által kezelt hadikölcsönkötvényekre vonatkozólag mindenféle utbaigazítást megad a városi árvaszék (Városháza, II. emelet 33. a.) Kérelmezők árvaszéki irataikat lehetőleg hozzák magukkal.

Nagyvárad, 1942. szeptember 11.

Dr. Józsa András, árvaszéki elnök.

— A források lassu lemorzsolódást mutatnak, ami azt mutatja, hogy közel van a szüret és nagy az új termés. — Kétségkívül nagyon jónak ígérkezik az idei bortermés és főleg minőségi szempontból várható nagy javulás. — Mindenesetre az olcsó borárak nagymértékben hozzá fognak járulni a borfogyasztás emelkedéséhez. Nagy konjunktúra várható a kiskocsárknál és ennek jelei máris mutatkoznak. A kocsmárosok erősen érdeklődnek az újbor iránt, nagyobbítják pincéjüket és nagy bevásárlásra készülnek. Egy gondjuk van csupán, a záróra. „Még lesz a borral — mondják a kocsmárosok — ha nem lesz idő kiinni”. A fogyasztás tehát szorosan összefügg azal, hogy hány órában állapítják meg majd októbertől kezdve a zárórát és lesznek-e újabb korlátozások a vendég-lősiparban.

Nagyvárad thj. város adóhivatala. 8529.

ÁRVERESI HIRDETMEŊY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. szeptember hó 19. a másodikát 1942. szeptember 28. napján a városi közraktárban (Thaly K.u. 2.) kitűzöm

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság a becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalék.
4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. szeptember 11. Csikesz Gyula, végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala. 8527.

ÁRVERESI HIRDETMEŊY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. szeptember 21-én délelőtt 11 órakor, a másodikát szeptember 30-án délelőtt 10 órakor a városi közraktárban (Thaly K.u. 2.) kitűzöm

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság a becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalék.
4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. szeptember 11. Urbán Zoltán, végrehajtó.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belvaros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári arak!

40-50% fűtőanyag megtakarítás
 érhető el **HARDT-UTH** rendszerű
cserépkályháinkkal

Szállási Dezső-utca 3.
 Telefon 33-65.
 Szaniszló-utca 68.
 Telefon 31-96.

Folyóirat-szemle

A Külügyi Szemle szeptemberi kötete
 Most hagyta el a sajtót a Magyar Külügyi Társaság kiadásában és a dr. Druckner György szerkesztésében megjelenő Külügyi Szemle szeptemberi száma. E kötet is rendkívül változatos, valamennyi időszéri külpolitikai kérdést felölelő tartalommal jelent meg. „Hogyan képzeli Benes az új Európát?” címmel dr. Vaska Gyula publicista (Genf) írt érdekes tanulmányt. Ugyancsak érdekes dr. Gollner Aladár „Cseh-szlavák”-lengyel terv egy középeurópai államszövetség kialakítására” című cikke. Svédország világháborús helyzetéről dr. Litz János, a stockholmi egyetem magyar professzora írt időszéri összefoglaló tanulmányt, míg az Amerikából a közelmúltban hazatért Szentkirályi József tanár „A közvélemény előkészítése a háborúra Amerikában” című tanulmányában sok, a magyar közönség előtt ismeretlen részletekre világít rá. Ifj. dr. Badics László, a Magyar Távirati Iroda római szerkesztője „Hírszolgálat és propaganda” címen értekezik. — A Külügyi Szemle rovatai ez alkalommal is változatosak és időszériek. Dr. Pongrácz Kálmán az utolsó hetek világpolitikai és háborús eseményeiről, dr. Polzovics Iván a legérdekesebb nemzetközi jogi esetekről, dr. Gál István a nemzetközi együttműködés körébe vázó időszéri eseményekről számolnak be. Gazdag a Külügyi Szemle világgazdasági rovat is. A Nemzetközi Okmánytár című rovat legközelebb az utolsó hetek egyik jelentős megállapodásának, az angol-orosz és amerikai-orosz szerződésnek teljes szövegét.

Az Erdélyi Helikon

szeptemberi száma vezető cikkében a nemzet nagy halottjáról, **Horthy Istvánról** emlékezik meg. **Váczy Péter** Szent Istvánról szóló cikkében az első magyar király örök politikai jelentőségéről ír. **Kovács László** „Harcunk Erdélyben” című közleményét folytatva a székelység szerepével és a magyar jövődől szempontjából való nagy jelentőségével foglalkozik. A szépirodalmi részben **Tamási Áron** új drámai játékaának egy terjedelmesebb részletét közli a folyóirat. Továbbá **Jékely Zoltán**, **Horváth Imre**, **Kiss Jenő** és **Szemlér Ferenc** új verseit. Négy közlemény foglalkozik az erdélyi magyar írók idei marosvécei találkozójával. Az írói közösség nyilatkozata a felszabadulás utáni első találkozón. **Kovács László** cikke a marosvécei napokról. **Molter Károlynak** az írótalálkozón elmondott megemlékezése **Kuncz Aladár**ról. Végül a találkozó lefolyásáról kiadott **tájékoztató jelentés**. A szemlében **Réthy Andor** írt tanulmány szerű kritikai cikket **Féja Géza** irodalomtörténetéről. A szemle többi cikkeit **Molter Károly**, **Paku Imre** és **Lakatos István** írták.

Az Erdélyi Helikon címe, ahova előfizetések és megrendelések küldendők: Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. J. Budapesti főbizomános: Révai Irodalmi R. T. Budapest, V., Vadasz-utca 16.

Amíg egy háború eljut odáig...

Hitler kiáltványa, Göring és Brauchitsch rendelete a budapesti törvényszék előtt

A Magyar Tudósító jelenti: A háború teremtette bonyodalmas nemzetközi jogi problémák merültek fel egy érdekes perben dr. Zsöllei Kálmán törvényszéki bíró előtt. Az Exportkredit bank A. G. berlini cég 8681.20 zloty megfizetése iránt pert indított a Gottesmann Lipót budapesti textilcég ellen. Ezzel párhuzamosan az F. Rabinowitz bielskói cég jövijön fenn nem állásának megállapítása, illetve 8681.20 zloty megfizetése iránt indított pert az Exportkreditbank és a Gottesmann cég ellen. Mint a tárgyaláson kiderült, a Rabinowitz cég 1939-ben férfiszövetanyagot adott el a budapesti textilcégnek, amely 8681.20 zloty vételárral adós maradt. A lengyel cég tulajdonosa a német-lengyel háború kitörése után elmenekült és most Palesztinában tartózkodik. Az egyik becsatolt iratból a bíróság megállapította, hogy von Brauchitsch német hadseregparancsnok 1939. szeptember 29-én kelt rendeletével az egyik erre szervezett hatóságot feljogosította, hogy azokhoz a vállalatokhoz, amelyeknek vezetése a tulajdonos távolléte vagy egyéb okból nincs biztosítva, megbízottakat rendeljenek ki. A hatósági biztos irányítása idején a tulajdonos jogosultsága nyugszik. Így rendelték ki a bielskói céghez Kreis

Ferencet és König Györgyöt. Ezt a körülményt a tescheni cégjegyzékben bevezették és lengyel cégszöveg törzése mellett német cégszöveget vezettek be. A megbízottak a budapesti céggel szemben fennálló zloty-követelést az Exportkreditbankra engedélyezték. Ilyen előzmények után indultak meg a perek és a bíróságnak azt kellett eldönteni, kit illet meg a követelés.

A bíróság megállapította, hogy Hitler Adolf 1939. október 8-iki kiáltványában azt a területet, amelyen a lengyel cég székhelye és telepe van, a német birodalomhoz csatolta. Az egyik irat szerint Göring vezértábornagy mint a birodalom honvédelmi minisztertanács elnöke és mint a négyéves terv végrehajtásával megbízott, 1939. november 1-én Haupttreuhandstelle Ost elnevezéssel hatóságot létesített és ezt jogosította fel hatósági megbízottak kinevezésére. Mindezekből az adatokból a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy Kreis Ferenc és König György jogosultak voltak a követelés engedélyezésére. Ezért a budapesti céget kötelezte, hogy az Exportkreditbanknak a peresített összeget fizesse meg, viszont a lengyel kereskedők keresetét elutasította.

Újból szabályozták a tábori posta csomagforgalmát

Tábori postai levelezőappal lehet feladni a csomagokat. Három csomagot lehet feladni decemberig

Illetékes katonai helyről közlik az alábbiakat:

1. A tábori posta csomagforgalmát szállítási, ellenőrzési és egyéb okokból kifolyólag újból kellett szabályozni.
2. A jövőben a tábori postacsomagok feladása külön erre a célra rendszerezett, bélyegjegyes tábori postai levelezőlapok felhasználásával történik.
3. A zöldszínű bélyegjegyes tábori postai levelezőlapokból minden honvéd előljáró parancsnokságtól a hadműveleti területen kapott egy darabot.
4. Ezt a levelezőlapot hazaküldi a honvéd annak a hozzátartozójának, akitől csomagot vár.
5. A bélyegjegyes tábori postai levelezőlapon három darab bélyeg van, tehát a levelezőappal három hónapban at még pedig szeptember, október és november hónapban lehet egy-egy csomagot feladni. Ennél fogva mindenki gondosan őrizze azt meg, mert elvesztés esetén a lapot nem pótolják.
6. A tábori postacsomag feladásánál ezentúl fel kell mutatni a bélyegjegyes tábori posta levelezőlapot is. A felvevő postaalalmazott a bélyegjegyet és az alatta megjelölt részt kelőbélyegző lenyomattal látja el, majd a levelezőlapot levágja és a csomagra ragasztja.

A bélyeges tábori posta levelezőlap csak annak a címére adható fel csomag, aki a levelezőlapon, mint feladó van feltüntetve.

3. Addig, amíg az új rendszer kezdőjét veheti, a kihirdetés napjától kezdve szeptember 15-ig, az összes — tehát nemcsak a 2. számmal kezdődő — tábori postahivatalok címére a magán-csomagok feladása szünetel.

4. Szeptember 15-e után az összes tábori postaszámokra csomagok a fentiek szerint ismét küldhetők. Ugyancsak küldhetők fenti időponttól kezdve a 2-es számmal kezdődő tábori postaszámokra aruminta küldemények is.

5. Mivel szeptember hó végéig minden honvéd egyén megküldheti hozzá tartozójának a bélyeges tábori postai levelezőlapot, ennek késése miatt senki se türelmetlenkedjen.

Előfordulhat, hogy ezen időn belül sem érkezik meg valami okból kifolyólag a bélyegjegyes tábori posta levelezőlap. Ez esetben az eljárás a következő.

6. Az érdekelt fél inézzon először tájékoztassa a hadműveleti területen levő hozzátartozójához, hogy részére feladott bélyegjegyes tábori postai levelezőlapot. Amennyiben a kérdező-

tól, annak előjárósága által megadható záradékkal ellátott olyan értesítés érkezik, hogy a tábori postai levelezőlapot a kérdezőnek elküldte, úgy az értesítés elelőében a központi tábori postahivatal kiszolgált egy másik kitöltött bélyegjegyes tábori postai levelezőlapot.

b) Fentiek alapján az értesítés a központi tábori postahivatal címére küldendő (MTI)

SPORT

Egy évre eltiltották minden sporttevékenységtől a Törekvés vezetőit

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad-i Törekvés augusztus 31-én levelet intézett a Labdarugó Szövetséghez, amelyben bejelentette, hogy az egyesület anyagi okok miatt képtelen részt venni az 1942-43. évi bajnoki küzdelmekben. Így a váradi pirosfejeket nem is mentek már el szeptember 8-án Marosvásárhelyre az MSE elleni NB II. mérkőzésre.

Az MLSz — az Országos Tanács határozata alapján — tudomásul vette a bejelentést.

A Törekvés ezen lépése azonban alkalmat adott volna még az egyesületnek az alosztályban való indulásra, amit a vezetőség is szeretett volna — ha a Körösvidéki kerület más beosztást biztosított volna a váradiaknak. A kerület erre kérte is a „Törö”. Azonban erre az történet, hogy a kerület minősíthetetlennek mondván a kérelmet a levél két aláírója ellen fegyelmet indított és Daróczy-Kiss Lajos elnököt és Farkas Józsefet egy évre eltiltott minden sporttevékenységtől.

Diósgyőrt verő csapatával ma délután érkezett Szegedre zöld-fehér csapatunk

Nagyvárad. A Szeged ellen küszködő zöld-fehér csapat tegnap délután könnyű erőnléti edzéssel zárta le a heti készülődését, amit a szokásos fürdés és gyűrés követett. A fiúk valamennyien jókedvűen gyülekeztek utána az oszonnára, ahol megtudtuk azt, hogy holnap a DiMAVAG-ot verő tizenegy ölti magára a mezt ismét a tiszaparti városban. A csapat a következő összeállításban utazik tehát el ma délután: Vécsey — Papp, Ónody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II., Bodola, Sárvári, Barna, Tóth III.

A csapatot a vezetőkön és edzőkön kívül lapunk munkatársa és népes szurkolócsoport kíséri el. A látottak alapján bizakodva küldjük el csapatunkat a hisszük, hogy megkezdett győzelemsorozatukat folytatni fogják Szegeden is.

Szegedi győzelmet várnak a Tisza-parti metropolisban

A Szegedi Új Nemzedék írja. A Szeged AK sérültjei már nagyrészt meggyógyultak, úgyhogy a vezetőség a Nagyvárad elleni nagyfontosságú mérkőzésen komplett csapatot tud szerepeltetni. A védelemből kimarad Dóra, akit Báló fog helyettesíteni. Báló Kolozsvárott elsőrendű jobbátvéd játékot mutatott, amikor a sérült Dóra helyett hátra ment. A fedezet-sor összeállítása előreláthatóan Baróti, Kiss, Lakat lesz. Itt csak abban az

Előnyösen szeresheti be
 friss fűszer, csemege, cukorka és háztartási szükségleteit
Molnár Imre cégnél
 Rákóczi-ut 4.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

esetben lenne változás, ha Kiss mégsem vállalná a játékot. Ebben az esetben Baróti lesz a közép- és Bognár a jobbfezet. A csatársor valószínűleg az alábbi összeállításban áll föl: Kakuszi, Harangozó, Kalmár, Bognár, Nagy, Kalmárral ugyanis a tárgyalások újból megindultak és azok sikeres befejezésére minden remény

meg van. Abban az esetben, ha Bognár fedezetet játszik, balösszekötőben Vörös jön számításba, mert most már állandóan Szegeden tartózkodik és rendszeresen látogatja az edzéseket. A vezetőség bízik abban, hogy az átszervezett csapat a Nagyvárad ellen megszerzi első győzelmét.

Holnap rendezik 100 kilométeres országúti futamát a NAC. A Nagyvárad Atlétikai Club kerékpárszakosztálya vasárnap reggel hét órai indítással rendezti meg a 100 km-es bajnokságát a nagyvárad-kolozsvári úton. Gyülekezés fél 7 óra, a Szent László téren.

RÁDIÓ

A légvédelmi készültség tartama alatt Budapest II. nem ad műsort!

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 13.
Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.45 Hírek.
- 9.00 Református istentisztelet a kalvin-téri templomból. Igéi hirdetés Muraközy Gyula lelkipásztor.
- 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után Albert István dr. piarista főiskolai tanár mondja.
- 12.15 Levente műsor.
- 12.55 Cárók és rabszolgák Balla Antal dr. előadása.
- 13.10 A Rádiózenekar műsorából.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelzés.
- 14.00 Operarészletek, dalok és hangszerzölök
- 15.00 Tessedik Sámuel nyomában. A közvetítést Szarvasról vezeti Budinszky Sándor. A Földművelésügyi miniszterium rádióelőadás-sorozata. Hangfelvételei.
- 15.45 Horváth Elemér cigányzenekara.
- 16.40 Göcsey, Monostory Margit előadása. Közművelődési előadásorozat.
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.20 Magyar Revü táncczenekar.
- 17.55 Egy harcoló honvédek, aki nem kapott postát. Irta Bárfay László Felolvasás.
- 18.15 Indulók.
- 18.35 Albert Ferenc hegedűi.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Honvédnep a Margitszigeten a Vöröskereszt javára a Magyar Rádió közreműködésével. Közvetítés a margitszigeti Szabadtéri Színpadról. Hangfelvétel.
- 21.40 Hírek és lövészgyermények.
- 22.10 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Lencényi József dr.
- Maid: Sporteredmények.
- 22.40 A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 14.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
- 10.15 Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
- 11.20 Részletek Mozart: Don Juan című operájából.
- 11.40 A máriaremetei kegyhely története. Irta P. Angván Fülöp. Felolvasás.
- 12.10 Ilinczy László zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Országos Postászenekar.
- 15.20 Bácz Zsiga cigányzenekara.
- 16.15 Görög szobrászat: Szirmelék. — Irta: Erdélyi Gizella dr. Felolvasás.
- 17.20 Hadiüzenek háborús ellátása. — Vitéz Molnár Géza miniszteri osztályfőnök előadása.
- 17.35 Szórakoztató zene.
- 18.00 Farkass Jenő víg csavargása.
- 18.25 Táncczene.
- 19.20 Baksa Kató és László Imre énekel. Kísér Farkas Béla cigányzenekara.
- 19.55 Vaszary Piroška csavargása.

- 20.10 Operaházi zenekar.
- 22.10 Üzen az otthon.
- 23.20 Szórakoztató zene.

KEDD, SZEPTEMBER 15.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.20 Puccini-áriák.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 Rádiózenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek
- 14.00 A Szent István 3. honvédgyalogezred fúvózenekara
- 15.20 Baumgarten Margit Liszt-dalokat énekel.
- 15.45 Haydn István gondenkázik.
- 17.10 Gyermekdelután.
- 17.20 Vidák József cigányzenekara.
- 18.00 Emlékezünk Nagy Lajos királyunkra. A Vitézi Rend Zrinyi-csoportjának műsora.
- 18.30 Nagyzenekara szívték
- 19.20 A magyar rádió közszéni Finnországot.
- 19.45 Légierők fúvózenekara.
- 20.15 Beszél a front. A m. k. honvédtudósító század helyszíni közvetítése.
- 20.50 Operettegyvelegek a rádiózenekar műsorából.
- 22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 23.20 Sárközi Gyula cigányzenekara.

SZERDA, SZEPTEMBER 16.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
- 10.15 A Honvéd Gépkocsiszemléte Lovász-egyesületének zenekara.
- 11.20 Hangszerzölök.
- 11.40 Öröm és ürm. Palásthy Marcel elbeszélése. Felolvasás
- 12.10 Művészlemez.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 15.20 Beszélkártya-zenekar.
- 17.15 Kati beszélni kezd. Németh László elbeszélése.
- 17.20 Ilinczy László táncczenekara.
- 18.00 Bajor Gizi Kosztolányi Dezső: Abécé c. munkájából olvas fel.
- 18.20 Honvédműsor.
- 19.20 Rádiózenekar.
- 20.00 Guillaume Árpád előadása.
- 20.20 Bajazzók. Opera két felvonásban.
- 22.10 Üzen az otthon.
- 23.20 Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 17.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
- 10.15 Könyvü zene.
- 11.20 Ravel: Spanyol rapszódia.
- 11.40 Dr. Kende Paula előadása.
- 12.10 József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Sevinszky László szalonzenekara.
- 15.20 Farkas Jenő cigányzenekara.
- 16.15 Ruszin hallgatónak.
- 17.20 Zeneköltők mosolya. — Előadás hanglemekkel.
- 18.05 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadásorozata.
- 18.30 Bécsi fúvóegyüttes játszik a magyar-német művészsere keretében.
- 19.20 Külügyi negyedóra.
- 22.15 Üzen az otthon.
- 23.20 Gáspár Lajos cigányzenekara.

Férfiruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használsruha üzletében Bemer-tér 1. (udvarban.) Hívasra hához jövek.

Tudja-e Ön...

... hogy a torpedó latin eredetű szó és szellemi és testi bémulást jelent? Ezért a rómaiak az elektromos szerkezetű halfajtaikat, így a tengeri rájákat torpedónak nevezték, mert érintésük bémulást idéz elő.

... hogy már az általános tudatlanságról is szerkesztettek térképet? Az 1871/72-iki német-francia háboru után J. Manier kiadásában négy színben nyomott térkép jelent meg a következő címen: „Az Európában uralkodó általános tudatlanság térképe.” Az előszóban megemlíti a szerző, hogy a poroszok által fogságba ejtett 113 francia közül 62 a királyné nevét, 8 pedig saját családi nevét nem tudta.

... hogy már létrával is szedik az egreszt? Nem mindennapi áldásnak örvendhet egy plötzkai kertész. Az egresbokrok „megmázták” a három méteres kerítést és így csak létrával lehetett megkopasztani őket.

... hogy a valódi borivás az tudomány, szinte művészet? Eddig az a meggyőződés uralkodott, hogy nem gyerek szájaiba való a boros-

pohár. De amíg a szőlőből bor lesz, addig számos szakszerűséget követelő folyamat pereget; érteni is kell a bor kezeléséhez, sőt az ízehez is, tehát magához az iváshoz is. Ez a gondolat vezette a német szőlővidékek iskoláit akkor, amikor a magyar állami bor-pincegazdasághoz hasonlóan borkezelői, borivászati tanfolyamokat rendezett a serdülő ifjúság számára.

... hogy a kincstalálás egy új móddal gyarapodott? Tudjuk, hogy a korszerű tudománynak számos eszköz segítségével már sikerült arany-, ezüst és egyéb ércelőfordulásokat kétségtelenül megállapítani. Új utakon halad két svéd tudós felfedezése. Abból a tényből indultak ki, hogy a növényzet, a fák és azok levelei gyökereikkel a föld különböző ásvány- és érc-anyagát felszívják magukba: ezeket a növényeket és leveleket laboratóriumban elégettik és hamuból szintén kétségtelenül meg tudták állapítani az ércelőfordulást. Számos vidéken azonban még ma is inkább hisznek az álomban. Jobban is teszik! Ehhez aztán nem kell laboratórium, csak egyszerűen megrendeljük a kívánt álmot.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor**, Széchenyi-örök vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása ter 6.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás
Kiadó vasutállomás közelében 2 szobás, fürdőszobás magánház. Cím a kiadóban. 52
Elcserélném háromszobás komfortos lakásmat négyszobással. Címeket „Azonnal” jellegre. 47

Kölcsönök
Kölcsönökét folyósít házjavításhoz Gazdák és Kisiparosok Hitelszövetkeze. Bethlen István 6. 8

Adás-vétel
Eladó 2 szobás, fürdőszobás ház, nagy kertes udvarral. Bármilyen célra alkalmas. Beköltözhető. Ár: 30.000 P. Több kisebb, nagyobb házak, telkek, szőlők eladók. Tatayné, Szigligeti-u. 12.

200 pengő havi törlesztésre és 5000 pengő egyszeri lefizetésével megvehető Olasziban beköltözhető ur magánház. Kölcsönök 5 évi törlesztésre 5 és fél százalékos kamattal mellett keresztnyék részére kaphatók. **Jelinc** ingatlan iroda, Telekiu. 2. 49

Rét utca 18. sz. ház eladó, mely áll 2 utcai szoba, mellékhelyiségekből. — Udvarban kisebb lakások. — Értekezni: Nagy Lajos, Bazárépület 1 em. 1. ajtó. 51

Komplett fűszerüzlet berendezés, sürgősen, olcsón eladó. Értekezni: Petőfi-u. 19. 50

Bérelnek vagy vennék nagyobb jó forgalmu sütődét. Ajánlatokat: Nagy István sütőmester, Polgár. Szabolcs megye.

Mély gyermekkocsi eladó. Nagyitce-utca 4. Nílgesztelep. 48

Imazsámolyt vennék. Címét kiadóra kérek. 34

Modern princess, STRANDFUZO, fűzőpótló, csipőszorító, melltartó, harisnyatartó **egyéni méretre**; kitűnő szabás, **elsörendű** munka és anyag, izléses kivitelben, **olcsó árban** rendelhető a jó hírnevű **KOVÁTS SÁNDORNE** fűzőspeciálistánál, Szent Gellért-u. 10, szám. (Nílgesz-telep).

Megvételre keresek egy jókarban lévő gyermekágyat. Cím a kiadóban.

Eladó Nemzetközijog, dr. Baditz. Mikolc. 889

Allást keres
Hentes és mészáros segéd, hosszú gyakorlattal alkalmazást keres. Címét a kiadóba kér. 45

Gép- és üzemlakatos segéd allanál alkalmazást keres. Arnóczy Baranyl-utca 28. 43

Allást nyee
Allamilag vizsgázott **óvónót** keresek. Cím a kiadóban. 46

Külső felvételekben és szinterzésben jártas **fiatal műszaki erőt** keres azonnali belépésre a Beretiyó vizszabályozó és ármentesítő társulat — Nagyvárad — Ritoók Zsigmond-utca 30. Sikeres próbaszolgálat esetén nyugdíjas állásban véglegesítés. 53

KIADÓTULAJDONOS:
SENET LÁSZLÓ-NYOMDA N. T.
Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. l. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.